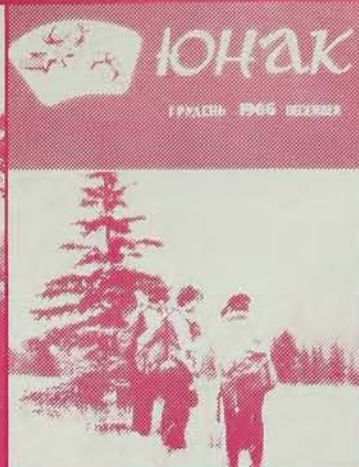
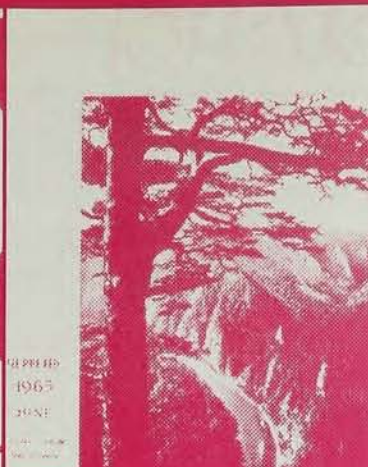
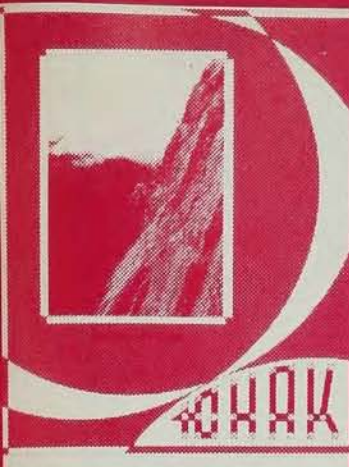
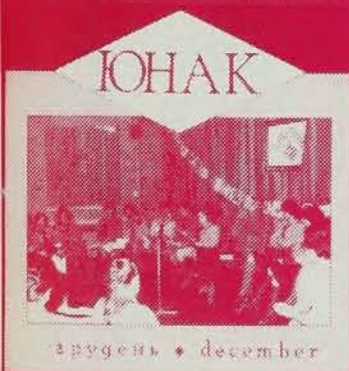
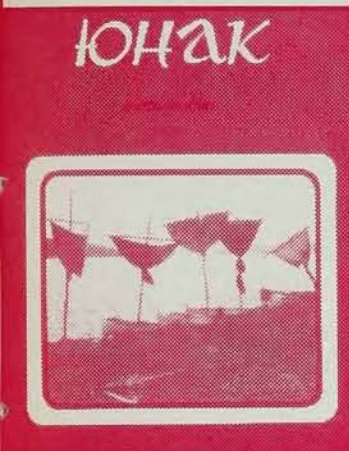

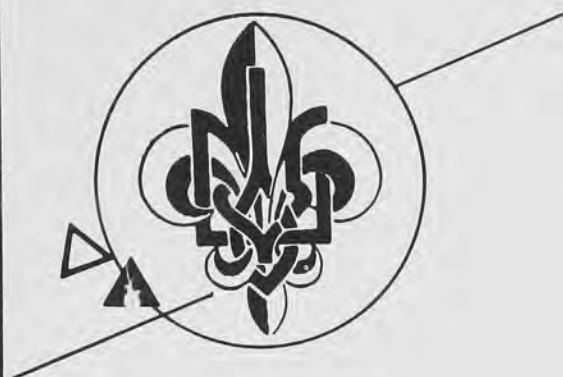
ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ
JULY-AUGUST
1983

ЮНАК

"Юнан" — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця крім липня і серпня.
Видає Головна Пластова Булава.

З М І С Т

1 "Як добре по хрусту гілки"...	О. Стефанович
Згадаймо самі, пригадаймо іншим...	***
2 Лікар-пластун-письменник	О. Кузьмович
3 Визначні сучасні українці — Богдан Сацюк	О. Н.
4 Треба нам знати: З'їзд — українська молодь	
Христові	**
Молоде перо: Великодній спомин	Н. Бойчук, Р. Дуркот
5 Пластування в таборах Ді-Пі в Німеччині	Л.
7 Мандрівка	В. Кархут
9 Моя подруга — Леся Слободян	Н. Ратич
Свято Нупала	В. Волинець
10 Треба нам знати: Гуцульське Товариство	
"Черемош"	Н. Панчан
11 Українська народна ноша	Л. Солтис
12 У таборі	Л. Ю.
13 Молоде перо: Чому Романові приснилися	
Карпати?	М. Джулинський
Мова єднає нас з корінням	Роман С.
14 Молоде перо: Цікава зустріч	Із одн. ЮМПЗ-82
15 Молоде перо: Золота медаль	Г. Денисенко
16 Табір	Тадпаш
Бульбасики	Меланя
17 Пластункам на вушко: Поради подружки Дзвінки	
18 Починаємо вивчати стилі	**
19 Хроніка, Датки на пресфонд "Юнака", Замість	
квітів на могили, Оголошення	

На обкладинці: Учасники маніфестації у Бавнд Бруну на пошану жертв Великого голоду в Україні, у 50-ті роковини.

Фото: ст. пл. Роми Сохан-Гадзевич — "Український тижневик".

● Ілюстратори цього числа: Оксана Бугель, Віктор Кавун, Василь Лопата, Ірина Матійчак, Роман Юзенів, Георгій Янутович.

Редагує колегія
Головний редактор:

пл. сен. Ольга Кузьмович

Члени редакційної колегії:

пл. сен. Дора Горбачевська

пл. сен. Юрій Данилів

ст. пл. Роман Ващук

пл. сен. Тоня Горохович

ст. пл. Олесь Кузишин

ст. пл. Всеволод Онишневич

пл. сен. Олександра Юзенів.

● Усі редакційні матеріали слід слати на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти мову, як теж спорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

ЮНАК

ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ

Ч. П. 7-8 (236-237) РІК XXI

Інтернаціональне стандартно-серійне число

0044-1384

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА "ЮНАКА"

КАНАДА — \$15.00, УСІ ІНШІ КРАЇНИ — 15.00 американських доларів.

Ціна одного прим. — \$1.50.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by **PLAST**, Ukrainian Youth Ass'n, 2199 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 1N2

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE, 2199 Bloor Street West, Toronto 9, Ont. M6S 1N2, Canada Canada

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olga Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave., Babylon, N. Y., 11702, U.S.A.

Second class mail registration number 2185 ● **Kiev Printers Ltd.**, 2466 Dundas Street West, Toronto, Ontario, Canada M6P

1W9

Олекса Стефанович

Як добре по хрусту гілки,
По шереху трав у смереззі
Вгадять: лисиця чи білка,
Чи заєць дався на втегу.

Звіриним нюхом відзуги,
Що овозі ці їстовні,
Ті — повні злої отрути,
Хожа й привабні назовні...

Як любо блукать лісами
І в їх далині і близи
Усе гитати таксамо,
Як в добре знайомій книзі!

А сонце ляже на спозин, —
У сутінь випнути шатра,

І хай горить, палажкоже,
Хай довго палає ватра!

Хай дивний вітер повіє,
Таємні шелести в борі...
Хай казка розтулить вії
І гляне по всіх таборі.

Сам Юрій під «скоби» варту
Хай злине на буй-коневі,
Од власного світла й ватри
Обидва, як жар, вишневі.

Хай казка квітне і світить,
Хай брат не зна, ні сестриця,
Дорослі вони, чи діти,
Чи видиться їм, чи сниться.

ЗГАДАЙМО САМІ І ПРИГАДАЙМО ІНШИМ, ЩО В ЦЬОМУ РОЦІ ВШАНОВУЄМО 50-РІЧЧЯ ВЕЛИКОГО ГОЛОДУ

Цього року ціла вільна українська спільнота вшановує пам'ять жертв однієї з найтрагічніших подій в українській історії, а це 50-річчя виморення голодом понад СІМ мільйонів українців: дітей, жінок, чоловіків, власників і

мешканців урожайної української землі. Голод цей був викликаний штучно советською владою, що в цей спосіб хотіла знищити українське селянство, яке супротивлялося советському режимові й русифікації України.

У п'ятдесяті роковини тих жахливих подій, того українського голокосту, ми — вільні українці — маємо обов'язок не лише самі згадати трагічні роки 1932/33, але також пригадати про це іншим.

Стараємося робити це різними можливими способами: соборними молитвами, голодними обідами, науковими працями, жалібними зібраннями, маніфестаціями, писанням до чужомовної преси інформацій про цей голокост, про який західний світ нічого, або дуже мало досі знає.

І тому в ту акцію включені усі вільні українці у всіх країнах, а серед них також наша українська молодь, а пластова зокрема.

Ми знаємо вже про те, що пластуни й пластунки беруть участь у різних громадських святах, ми бачили їх сотки в одностроях на соборних відправах у православному центрі Савт

Бавнд Бруку в ЗСА, вони брали участь у сумній маніфестації в Торонті й Оттаві. Але ми бажемо мати також дописи нашого юнацтва, хоча короткі про те, як і коли вони вшановували пам'ять жертв Великого Голоду, а передусім, що вони роблять, щоб не лише "згада-

ти самим, а пригадати іншим". Тому пишіть, просимо, до редакції "Юнака", що Ви робите, щоб про цю жахливу подію довідався світ, щоб хоч тепер не міг її сховати перед історією і людьми СССР.

Лікар - пластун - письменник

Василь Кархут — Адьо — Лісовий чорт — любитель природи й її добрий знавець.

У місяці липні кожного року славні курені "Лісових Чортів" відзначають завжди день народження свого куреня та з'їзджаються разом, щоб це відсвяткувати. Було так і колись ще у початках Пласту перед його розв'язанням, і тоді в місяці липні вибиралися "Лісові Чорти" спільно на мандрівку чи таборівання. Серед них був кожного року один із їхніх передових і улюблених всіма членами Василь Адьо Кархут. Завзятий пластун, він вже, як студент, написав і видав пояснення до пластових проб у формі книжечки "Перша, друга і третя спроба пластуна", книжечку "На мандрівці" — враження з юнацької пластової мандрівки човном по Волині, і постійно дописував до пластового журналу "Молоде життя". Рівночасно, він посвятився, як виховник, ремісничим відділам Пласту і був там душею. Все це не було йому перешкодою пильно студіювати медицину та її закінчити. Після розв'язання Пласту д-р В. Кархут був членом Пластового Центру та редактором пластового журналу "Вогні", що появлявся в часі діяння

тайного Пласту. Ніколи, однак, не покидав також літературної творчості, а зокрема писав радо з життя тварин, оповідання та повісті, призначені для пластової молоді. Саме за свою письменницьку працю дістався до польського концентраційного табору (за повість "Вістря в темряві"). Глибокий патріот-пластун, а при тому відданий лікар д-р В. Кархут упродовж дальшого життя, здається, більше перебував у тюрмах, ніж на волі. За німецької окупації Львова був арештований німцями і сидів у славній тюрмі на Лонцкого у Львові, а після другого приходу більшовиків до Львова у 1945 році його заарештували і засудили на заслання на Сибірі, де він перебув 18 років. Повернувся додому хворий, знищений довгими роками заслання і був ще деякий час лікарем на Снятинщині, лікуючи успішно хворих зелями. Тоді ще і написав останню свою книжку "Ліки довкола нас". Помер у 1980 році у Львові.

Із його творчості для пластової молоді залишилося оповідання "Гомін з поза нас", "Пшеничні нетри" й оповідання з життя вовків "Цупке життя", яке недавно перекладено на німецьку мову і його читають в Західній Німеччині як шкільну лектуру. Переклад зробила Анна-Галія Горбач, наша відома перекладачка і літературний критик та громадська діячка.

Якщо оповідання В. Кархута можуть читати теперішні німецькі діти, чи не соромно нам, що українська пластова молодь не знає і не має нагоди читати ці призначені саме для неї оповідання письменника-пластуна? Тому, діставши від невтомого видавця дитячих книжок Богдана Гошовського дещо із творчості Василя Кархута, будемо містити її на сторінках "Юнака".

Як першу спробу даємо уривки з оповідання "Пшеничні нетри". А далі друкуватимемо "Цупке життя". Хай принаймні в цей спосіб збережеться творчість нашого друга "Адя" в "Юнаку", а не лише в кількох примірниках, і не лише німецькою мовою, а мовою оригіналу.

О. Кузьмович

СУЧАСНІ ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ

**Проф. БОГДАН САЦЮК — ПЕРШИЙ
УКРАЇНЕЦЬ ДЕКАНОМ У ЗСА**

Проф. д-р Богдан Сацюк, який здобув свої академічні ступні із спеціалізації у порівняльній лінгвістиці (романські мови), вже від ряду років був професором лінгвістики в університеті Сан Жерман у Пуерто Ріко. Останнього року президент того міжамериканського університету іменував проф. Б. Сацюка деканом. Тож він тепер керує усіма справами науки того університету. В цей спосіб проф. Б. Сацюк, як і його дружина, д-р філології Олена і син Богдан є пластунами та щиро цікавляться пластовими подіями. Проф. Б. Сацюк є членом куреня УПС "Лісові Чорти", і як лише має нагоду, бере участь у пластових зустрічах та з'їздах.

Наука

Обидвоє науковці студіювали в Чикаго, де й познайомилися та подружилися. Відтак виїхали на університетську працю до Фльориди, а від 1976 року проживають у Пуерто Ріко. Там проф. Б. Сацюк був першим університетським професором, що увів курс української

мови у високій школі того острова. Він у своїй науково-дослідницькій праці написав багато розвідок та статей на теми еспанської й української мов і є співредактором двох збірників. В Пуерто Ріко проф. Б. Сацюк і його дружина д-р Олена є відомі не лише як поважні вчені-викладачі й дослідники, але й як українці, які там ширять добре українське ім'я та інформують науковий світ про українські справи й українську культуру.

Сердечно gratуємо нашому пластовому другові за такий високий науковий пост і радіємо, що ця почесність припала пластунові та, що пластова родина хоч як самотня і далеко віддалена від пластових осередків, стільки приносить слави своїй організації.

О. К.

**Цьогорічне наше
гасло:**

**„Пластовий
закон -- наш
дороговказ!”**

**Спрямовуймо своє
життя за цим
дороговказом!**

Купно і продаж реальностей
Оцінка (валюація) реальностей
Аранжування, купно і продаж
мортгеджів
Загальна асекурація

R. CHOLKAN & CO. LIMITED
Realtor — Insurance Agent

527 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 532-4404
2336 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5555
4984 Dundas St. W. Etobicoke — Tel.: 236-2666

INSURANCE:
2336-A Bloor St. W. — Toronto — Tel. 763-5666

З'їзд -УКРАЇНЬКА МОЛОДЬ ХРИСТОВІ

1933

1983

Восени 1982 року, заходами Чикагського Деканату Епархії св. о. Миколая, створено Комітет Молоді для відзначення: 50-річчя З'їзду "Українська Молодь Христові", що відбувся у Львові 1933 р., 50-річчя Великого Голоду в Україні, та 1000-річчя хрищення України.

Під проводом Владики Кир Іннокентія Лотоцького, отці з чотирьох найбільших українських католицьких парафій з великим ентузіазмом прийняли такий задум та взялися його практично здійснювати. Покликано спеціальний комітет представників усіх парафій та організацій молоді Чикага, який би активно займався організацією акцій у зв'язку з цими великими подіями.

Після численних засідань, Комітет оформив підготовчі пляни цього З'їзду. З'їзд під гаслом "Українська Молодь Христові" відбудеться 11, 12 і 13 листопада цього року в готелі "Бест Вестерн" в Чикаго. В програмі візьмуть участь одиниці, знані із їхньої духовної і академічної діяльності на церковному відтинку.

З'їзд "Українська Молодь Христові" має на меті згуртувати молодих віруючих українців для взаємного себе пізнання, для відзначення історичних дат, а особливо для збагачення духовного життя учасників напередодні святкування 1000-літнього Ювілею Українського Християнства. Цей З'їзд матиме духовний характер та підкреслюватиме важливість молитви особистої й спільної, як джерело ефективної християнської дії в модерному світі. Рівнож підкреслюватиметься товариську сторінку: програма включатиме розвагові заїняття, неформальні зустрічі та святковий бенкет і забаву. В скорому часі появляться афіші з точнішими даними по всіх парафіях. Заохочуємо всіх до участі.

ВЕЛИКОДНІЙ СПОМИН

Пригадую собі великодній час у моєму дитинстві. Час весни, коли все оживає і будить у нас багато нових надій на краще, на радісне майбутнє. Той час, коли оживають всі ліси, гаї, луки, коли пташки радісно співають, сповіщаючи про наближення величнього свята Воскресіння Христового.

Вся природа, що оживала, будилась із сну до нового життя, додавала й мені більше енергії та охоти до праці. У школі та вдома ми писали писанки. Вчилися співати воскресних пісень. Ах, з якою нетерпеливістю чекали ми — діти, щоб вже йти з кошичками святити традиційні великодні паски, яєчка, масло, сир і все інше.

Великдень — день найбільшої радості. Великодня відправа в церкві, святковий сніданок з родиною... чи ж можна забути цей радісний час, коли то по полудні дівчата стрічалися біля церкви, щоб виводити гагілки. Пташки співали разом з нами, а дзвони не втихали. Дзвонили радісно:

"Христос Воскрес!

Христос Воскрес!"

Це так мама оповідала мені про своє минуле. Навчила мене любити те все, що вона любила. Навчила писати писанки, співати воскресних пісень, гаїлок та любити наші звичаї — це все таке гарне...

Жаль мені дуже, що я ніколи не була в Україні. А може ще колись пощастить мені святкувати Великдень там, де жили мої предки... Кажуть, що:

"Там інакше сонце сяє,

І місяць там не так встає.

Там соловій не так виводить,

Зозуленька не так кує"...

пл. розв. Наталка Бойчук

і пл. розв. Рената Дуркот, Торонто

ПРОСИМО ПРОБАЧЕННЯ

В "Юнаку" ч. 6/1983, стор. 5 у дописі "Лариса Крупа" трапилася прикра помилка через недогляд технічного редактора: кінець допису з підписом авторки подано спочатку. Піяністку Любу Крупу та авторку допису Ольгу Кузьмович дуже просимо вибачити цей прикрий недогляд.

Пластування у таборах Ді - Пі в Німеччині

Кілька років тому дуже популярною була ностальгія — туга за минулим. Було велике зацікавлення американської молоді старими фільмами, журналами, уборами, піснями, машинами-автоматами. Відкрилось було багато крамниць і журналів під назвою "Ностальгія", у яких ті давні речі можна було набути, прочитати про них.

У зв'язку з ЮМПЗ-1983 року, що відбуватиметься у Німеччині, сподіваємося, що й у пластової молоді якоюсь мірою створиться зацікавлення минулим пластуванням, яке проходило в Німеччині, про яке їм, певне, часто розповідають їхні батьки та виховники.

**
*

Не даюся просити і витягаю хроніку гуртка юначок "Змійки" із 1945-1949 років.

Часто чуємо, що сеньйори, розмовляючи між собою, згадують, як то пластувалось не на Соколі, в Карпатах чи на Закарпатті, а в Міттенвальді, Берхтесгадені, Мюнхені та інших німецьких чи австрійських місцевостях. А це тому, що в часі закінчення II Світової війни там опинилось біля 300,000 українців. По війні вони згуртувались у т. зв. переселених таборах — переважно військових казармах.

У старинному місті АВГСБУРГУ був один з таких великих таборів. Саме місто старовинне,

Одна з центральних вулиць старого Аугсбургу, Німеччина.

повне замків, башт, церков... А табір в ньому — наче мале українське містечко: свої церкви, театр, народна школа, гімназія, спортова дружина, танцювальні групи, кравецькі майстерні, лікарі, фотограф і т. п.

Швидко засновано пластову станицю. А в ній постав 26 Курінь ім. Княгині Ольги, а в курені гурток "Змійки". Зв'язкові куреня мінялись, але найбільше присвятилась йому пл. сен. Євгенія Андрухович. Сходини, збірки, курси для вмілостей мали ми по кілька разів в тиждень, бож жили так укупі, а часами навіть у спільних кімнатах, що повідомлялись було дуже просто. А крім того — не було телевізорів, не було досить книжок, отже весь вільний час поза навчанням проводили на спортивних іграх і в Пласті. Ось що пишеться в хроніці "Змійок":

— "26. VI. 46 — Ніч під Івана Купала. Балтійські народи улаштували свято Івана Купала. наш кіш дістав запрошення... Литовці зуміли, здається, найкраще улаштувати свято. На великій луці палахкотять смолоскипи, а литовські дівчата й хлопці, завітчані квітами та дубовими листками, танцюють та співають обрядові пісні... Нам трохи холодно стояти, але присовуємось ближче одні до одних, і стає тепліше. Вже пізно, 11-а год. ночі. Відходимо від литовців.

Недалеко палахкотить ватра лотишів. Тут уже більше скавтів. Танцюють біля ватри. Ми проспівали декілька пісень і відійшли від них. Третя ватра — естонська — була найменша і найскромніша. Прийняли нас дуже дружньо. Пів першої ми вирушили домі. До нашого табору далеко, треба було пройти ціле місто. Ноги боліли, але було весело. Гарно йти вулицями старинного сонного міста..."

— "VI. 1946 — Перший наш пластовий табір відбувся в Альпах, в Оберстдорфі. Ми розтаборились на узбіччі гори Небельгорн, а що були недосвідчені, шатра поставили на похилому терені, і тому навіть у сні треба було триматись стовпа, щоб не зсунутись із шатра вниз. Вдень робили мандрівки в гори, на різні озера, в цікаві місцевини... Ввечері палили з хлоп'ячим табором ватри, на які приходили й ті нечисленні українці, які замешкали в Оберстдорфі, а одного разу відвідала нас Гетьманівна Скоропадська..."

— "28. IX. 46 — Свято 35-річчя Пласту. Вже напередодні рух. Всі підготовляються до

Гетьманівна
Елісавета
Скорпадська.

свята — упорядковують площу, латають шатра. Вкінці з'їхались до Авґсбургу пластуни з усіх українських осередків в Німеччині... Промовляв Отаман Северин Левицький..."

— "Андріївський вечір. Годинник на будинку кухні вдарив 9-ту годину, коли там в одній залі розпочався Андріївський вечір, влаштований пластунами. Наша зв'язкова була керівником вечора і сказала нам, що мусимо порядно висміяти хлопців. Так водиться на Андріївському вечорі. Нам це подобалось. Хлопців ми затримали у коридорі, а 6 дівчат стало на лавку. На головах мали капелюхи, наповнені зверху водою. Тоді закликано 6 хлопців. Їм сказано, що мають "на струнко" підійти і поцілувати дівчат. Ось вони вже біля дівчат. Стають на пальці, а дівчата нахиляються до них — і холодна вода летить на бідних хлопців. Решту хлопців ми кликали по черзі, і всіх їх чекала така ж або подібна доля. Коли вже всі були в кімнаті, почались різні товариські ігри, виливання воску, вороження... На цьому вечорі було багато визначних гостей, професори з гімназії, представники таборової управи, режисер В. Блавацький з дружиною..."

— "5. V. 47 — Ювілейне Свято Весни в Міттенвальді. Їдемо поїздом. На всіх станціях зустрічаємо пластунів з інших осередків, що прямують туди ж..."

Відкриття Ювілейного Свята Весни в Міттенвальді (Німеччина) 1947.

— "18. X. 47 виїхав з нашого куреня гурток "Не журись" в числі 10 юначок на зустріч із скавтами до Констанци над Бодензе. Пластовий табір розбито високо на горі над озером. З нашими клунками ми ледве туди видряпались. Бунчужний Рикач призначив нам місце для табору. Ледве ми розтаборились, вже кличуть на змаг у рятівництві, сигналізації, куховарстві і т. д. Все пішло добре, маємо друге місце... Увечері відбулась ватра (а насправду, то було збудовано дві, і програма відбувалась між ними). На ватру прийшло біля 30 французьких скавтів. Танцюємо, співаємо. Ніч холодна, і ми з приємністю по молитві вlazимо до своїх міхів з крілячого хутра. А спало нас в кожному міху по дві, бо не мали їх досить..."

— "Різдво 1948 р. Першого дня свят наш курінь поїхав зі зв'язковою до лічниці, до українських хворих, з колядою. Спершу ми зайшли в дитячий відділ. Дали дітям цукерки і заколядували..."

— "11. I. 48 — наш курінь влаштував "Ялинку" для малих дітей... "Змійки" приготували для цього ляльковий театр і поставили "Червону Шапочку"..."

— "21. XI. 48 в річницю Базару курені юнаків і юначок відбули марш до лісу. Там сплетено смерекові вінки і хвилиною мовчанкою вшановано пам'ять полеглих Героїв. До табору повернулися вже під вечір і при світлі смолоскипів склали вінки на символічну могилу..."

— "20-27. II. 1949 — Тиждень Пластуна. Мета — познайомити батьків і громадянство з Пластом. Цілий тиждень ходять пластуни в одностроях... Домівка особливо гарно прикрашена, бо її відвідують в ці дні батьки; улаштовано виставку пл. преси і наших праць... Кожного вечора в домівці відбувається гутірка для батьків і пластунів на різні пластові теми. Першого вечора пл. сен. П. Ісаїв провів гутірку про Бі-Пі і Скавтінг..., другого вечора смт. Я. Андрухович мав гутірку про пластування і прочитав чудовий віршований спогад пл. сен. Кедр про пластування "Лісових Чортів" в Україні... Цілий тиждень робимо збірні пластові добрі діла... В останній день, в неділю в залі таборового театру відбувся пластовий вечір..."

Хроніка "Змійок" має записані і зілюстровані всі події з їх пластового життя. А кінчається тим, як членки гуртка здають матуру і виходять з юнацтва, виїжджають за океан — до США, Британії та Канади. Накінець кожна з них написала до хроніки свої враження з перебування в гуртку. А як Ваші хроніки, Подруги й Друзі?

Л.

Мандрівка

(Виняток із "Пшеничні нетри")

Навпростець, все вперед, скоками посувалася велика валка хом'яків. Десятки, сотні їх росли. За ними лиси, над ними шугали хижі птахи й ласували тими, що від гурту відбилися.

Велике переселення хом'яків. Тікали з голодної землі кращої долі шукати.

Понад ними пекуче й жарке сонце зависло, збивали густу куряву їхні лапки. Її серпанковий облак просікало кривавочервоне проміння сонця; сонця вбивчого, ненависного, зрадливого, що здалеку хижакам їхній шлях зраджує.

Хом'яки бігли згідною лавою, попліч, у великій злагоді, живловим нещастям з'єднані: самці, самиці, підроски. У громаді Рудик своїм досвідом на чоло вибивався. На постоях-попасах сторожів настановлював, найміцніших — охороняти слабших заставляв.

За хом'яками хижі лисячі ікли; в темряві пожадно світилися їхні сліпаки. Над ними ніч і день драпіжні кігті: шуліки, канюки, мишолови, сови, пугачі. Оборonoю перед ними з'єднана громада: "всі за одного, коли приходилось платити данину м'яса, тоді: "один за всіх".

Увесь світ навиків засиджених на одному місці, врослих у ґрунт тварин ішов шкереберть.

Любили будувати й мати власну хату. Хіба це гірше за ідеал номада, безрідного безштатка?

З їхнього славного й численного роду — сановиті водні інженери-бобри, і гірничі-сліпці, скоморошні вивірки, безстрашні й невибагливі колонізатори пустинь, де інші звірята вижити не в силі; пустинні скакунці й альпійські свистуни, вбогі й не завжди радо бачені людські підсусідки — миші й щурі, степові песи-

ки й ховрашки — організатори тваринних спільнот, а врешті й вони: запасисті рільники — суслики й хом'яки.

Любили чистоту, лад, на свій спосіб добродушні, хоч у потребі відважні, а то й воювничі. Грізні зубами-сікачами й мнотливістю.

Тепер вони оставались бездомними волоцюгами. Міняючи під впливом зовнішніх обставин навиків й обичаїв, ішли назустріч погубі.

Але очайдушно йшли. І був у тій їхній очайдушності якийсь героїчний фаталізм. Варті кращої долі — міцні й тверді, вони гинули зі зацупленими в обороннім хопі зубами, засвідчуючи тим свою тугість і невмирущість раси.

— Ми не вимremo! — говорила смерть кожного з них.

Курявими шляхами, голим бур'яном зарослими ланами, ген у даль тремтливу — перед ними.

Ось із далі висунулися якісь високі предмети. Щораз ближче, щораз ширше розляглися вони впоперек шляху мандрівників. У заходячому сонці блистіли й нашорошувалися. Та тварин вела неохибна тяга. Хом'яки побігли просто на перешкоду. Це місто. Ось воно в цілій ширині розкинулося перед мандрівниками, раменами розгорнуло їм вулиці. Повінь хом'яків увіллалася в їхнє річище, кам'яницями стиснене.

На вулицях стало душно. Втікали перед пришепцями жінки, діти, а навіть мужчини. Бо хом'яки не поступалися перед людьми, а навіть кидалися на них громадою. І нічого людям палиці й вогнестрільна зброя не помагали.

Збитою лавою перли хом'яки до середмістя. Що лиш попалося їм під гострі сікачі, зникало як перешкода, хоч перемогу дорого оплачували. Та в середмісті чекала їх несподіванка: звідусіль ринув на них із сикавок сильний і зимний струм води. І те, чого не вдіяли палиці, вогнестрільна зброя, те зробила холодна вода. Вона розпоростила хом'яків.

Кинулись хом'яки шукати шпарин, дірок, щоб рятуватися перед ударами прикрої води, що біла їх немов прутами.

Рудик у якесь маленьке віконце потрапив. Скочив і з великої висоти впав до глибокого ляху. Було там темно й тихо, в куті пахла городовина: солодка морква й картопля. Нагорі,

над ним гримів рух життя. Торохтіли вози, наче б світ валився. Гупали по пішходах кроки прохожих.

Та минуло трохи часу, Рудик висушився, підхарчував у смак і став робити зусилля, як би йому видобутися з тої величезної, в його понятті, землянки, де понад міру пахло мишами й ще чимось прикрим, нез'ясованим.

Рудик викарабкався на купку якогось чорного, вонючого каміння, звідти на пачку й поволі, між стіною і пачкою, держучись дуже часто лише одною ногою всяких виступів і щілин між цеглою муру, доліз по стіні до віконечка.

В місті царила тишина. Глибока ніч заглядала з-поміж голов кам'яниць і моргала до Рудика нечисленними зірками. Десь на даху зам'явчав довго й протяжно кіт, десь далеко загавкав собака.

Рудик здригнувся. Та поклик мандрів був сильніший за страх.

Рудик вибіг на вулицю. Біг серединою широкої вулиці міста, що в тремтливому танку нічних вогнів оставалося щораз далше позаду. В напрямі, який почув своїм певним інстинктом.

Небаром долучився до нього один, другий хом'як. На перехресті вулиць злилися з більшою громадою.

За містом розпорошені хом'яки знову злучилися. Та було їх на половину менше, ніж перед містом. Майже половину поглинуло місто, зжерли коти, пси, витовкли люди.

І знову перед мандрівниками розвернулися простори. І знову з'явилися попередні переслідувачі. Валка хом'яків бігла тепер трохи врожайнішими околицями. Дехто з хом'яків, тих молодших, вже думав тут зупинитися, та Рудик, попробувавши землі й оглянувши околицю, побіг далі. Земля легка, сипка, непригожа для будівництва землянок. Обвалюватимуться. Та й земля не пшенична.

І хом'яки побігли далі.

Ряди їхні топніли. Може було їх лише чверть тих, що з дому на мандрівку подалися. Жерли їх пси, лиси, хапали хижі птахи, толочили людські вози. Та хом'яки, ні на що не оглядаючися, перли невтомно вперед.

Заступали їм дорогу потічки, а то й глибші ріки. Хоч як не люблять хом'яки води, проте відважно кидалися за імкливим і заповзятим Рудиком та іншими ватажками і вплав переходили їх. Багато слабших тонуло, але й це не було перешкодою в нестримнім поході хом'яків до наміченої мети.

Хом'яки повихудали жажливо. Їхні гарні,

блискучі кожущки стали брудні й шорсткі, давно не вичісвані, не вилизовані. Лапки по-підбивалися, багато з них кульгало. Проте невтомно сунули вперед: вперті, цупкі рільники-хом'яки.

Далеко була обіцяна земля і шлях до неї встелювався хом'яковим трупом.

Та врешті котрогось дня прийшла ця давно очікувана хвилина. Куди не глянь, захвилювали неторкнуті подською рукою — пшеничні лани. Стомленим мандрівникам у привіт клонилися золоті хвилі спілого збіжжя й припали їм до струджених ніг.

Рудик спинився. Його оточувала невеличка ватага: самців, самиць, підросків.

Рудик дибки звівся. Нюшив і розглядався. Чотирьома пальцями передньої лапки взяв грудку масткої землі. Розтер і понюхав. Пахла рідним, так давно покинутим чорноземом, — сита й липка. Там у глибині тверда глина. Як там, у залишеній батьківщині. Землянки вийдуть і тут нічого собі.

Рудик господарським оком розглядався, підшукуючи підходящого місця під землянку. І ціла громада пришепців розбилася — хто куди.

Рудик витягнувся, аж у в'язах затріщало. Вдоволено забурчав. Прихилив стебло із звислим, повним колосом. Відтяв його. Спробував зерна. Смакував.

Тоді припав на всі чотири й жваво став ними працювати.

Копав землянку.

МОЯ

ПОДРУГА

— ЛЕСЯ

СЛОБОДЯН

Минулого року Леся Слободян стала подругою нашого мішаного юнацького гуртка в Нью Бронсвік. Вона зробила декілька змін організаційного характеру та в програмі, щоб поліпшити наш гурток. З її допомогою, ми здобулисьоме місце на "Орликіяді" і з нашого гуртка було обрано гетьманича пл. розв. Андрія Вовка.

Я, як гурткова і близька сусідка Лесі, мала часто нагоду співпрацювати з нею у плянах і в провіді гурткових зайнять. Ми плянували різні зайняття на цей рік, включаючи Свято Весни, а його доля не судила Лесі перевести.

Довший час Леся провадила наш новацький рій "Спортові жаби", в якому шість років була сестричкою. Новачки й новаки Її дуже любили і все гарно забавлялися та багато вчилися під час сходин. Вона завжди любила дітей та бавилася з ними, а Лесю діти й всі також дуже любили.

Леся була дуже активною пластункою, не лише в нашій станиці, а також взагалі в Пласті. Вже від часу новацтва Леся їздила на всі пластові табори, новацькі, юнацькі та вишкільні. Коли стала юначкою, а пізніше старшою пластункою, то їздила на новацькі табори як сестричка, пізніше як гніздова, писар, бунчужна, а попереднього літа була коменданткою на новацькому таборі. Курінь старших пластунів "Чортополохи" вибрав її своєю курінною.

Всі члени нашого гуртка є горді, що мали змогу Її знати та хоч так дуже коротко, але скористати з її виховного досвіду. Тепер пам'ять про Лесю служить нам дороговказом.

З НАРОДНІХ ЗВИЧАЇВ

Свято Купала

Одне із найцікавіших народніх святкувань — це літнє свято Івана Купала (Купайла), яке припадає в ту пору літа, коли сонце дає землі найбільше тепла та світла, коли хлібні рослини доспівають, цвітуть найкращі квіти, зілля набирає чародійної сили, народ радіє теплом сонця та близькими жнивими. Як і інші тому подібні обряди, свято Івана Купала належить до прадавніх поганських релігійних ритуалів. Від найдавніших часів, з огляду на те, що людина була здана на примхи природи, вона хотіла в якийсь спосіб оволодіти цією природою, зрозуміти, пізнати її, відгадати її таємниці та й для цього видумала різноманітні обряди, пісні, рухи, хороводи, а також богів, яким надавала прикмети природних явищ, як грім, сонце, вітер тощо. Більшість поганських свят злучилися з християнськими, і так свято Купайла з'єдналось з християнським святом Івана Христітеля, і навіть назва свята поєднала в собі ім'я поганського бога з ім'ям християнського мученика.

Обряди, пов'язані з Купайлом, дійшли до нас у фрагментах пісні, багато разів наверстовані, але все ж таки можна відтворити певний хід дії цього свята.

В українській мітології (як і в інших мітологіях світу) народ ділив богів на чорних та білих, себто тих богів, які приносять людям — зло, нещастя, смерть, зиму, бурю, і тих, які приносять добро — сонце, життя, урожай, красу, щастя, добробут. Перун був чорним богом і кажуть, що у нього була недобра донька Марена — богиня зими, холоду, завірюх і смерті. Перун і Марена хотіли, щоб земля завжди була скована льодом, холодом. Купайло — це білий бог. Він був богом родючості, любови. Разом з богинею Ладою (богиня весни, краси, радості, любови і подружнього життя) та синами Лади, Лельом і Полельом, вони дбали про те, щоб тепло сходило на землю, щоб криги льодові розтоплювалися, щоб рослини могли розвиватися, а народ щоб міг радіти та веселитися.

Кожному богові були дані специфічні пори року, в яких вони панували. Коли їхнє панування скінчилось — ці боги ніби то умирали, народ справляв їм похорон, а на їхнє місце приходили інші боги. Перун і Марена панували осінню та зимою. Марена часом залітала аж в літню пору зі своїми бурями, і тому її похорон справляв народ аж на Купала, коли

пл. розв. Надя Ратич
Нью Бронсвік

вона вже цілковито не мала сили. Купайло й Лада панували навесні та влітку, і тому в деяких місцевостях залишився звичай теж хоронити Купайла вліті. Коли справляли похорон Марені, народ радів, але за Купайлом плакав. У вирію (раю) бог Купайло пильнує у своїй великій золотій світлиці деревце, на якому мало бути насіння всіх рослин світу. У слухний час він розсіває це насіння по землі, трясучи деревцем, і так починає воскресати природа на землі. Богиня Лада у вирію пильнує колісочку із зіллям і теж розсіває це зілля на землю, щоб народ міг його зібрати на Купайла та виготовити з нього різні ліки. Порядок над тим всім тримав бог Дажбог — бог сонця.

Свято Купайла — це в основному свято молоді. Тому, що купальська ніч уважалась магичною, молодь думала, що коли поворожить собі різними способами в цей час, буде знати своє майбутнє. Ворожили, перескакуючи через вогонь та пускаючи вінки на воду.

У цю ніч, згідно з повір'ям, цвіте папороть. Хто що квітку зірве, буде найрозумнішою та найщасливішою людиною, знатиме всі таємниці світу. Квітку папороті не легко здобути, а раз здобувши її, не можна про це нікому говорити, бо вся мудрість та щастя відійдуть. Тому досі ми не знаємо, чи хтось цю квітку коли бачив, чи ні.

Виведення обрядів Купайла дуже гарно відповідає саме пластовій молоді, бо їхні ватри-вогні, їхні пісні-співи, ігри та забави є частиною зайнять у таборах.

пл. сен. Любов Волинець-Гребля
3 одноднівки ЮМПЗ 82 ч. 3.

ТРЕБА НАМ ЗНАТИ

ГУЦУЛЬСЬКЕ ТОВАРИСТВО "ЧЕРЕМОШ" У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Українське гуцульське товариство "Черемош" існує у Філядельфії вже від 60-их років. Від того часу товариство постійно брало і бере участь в різних імпрезах, маніфестаціях, походах, не лишень у Філядельфії, але і поза нею, як, наприклад, в посвяченні пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні, у вітанні Патріярха Йосифа під час його гостини у нашому місті, під час Евхаристичного Конгресу, в святкуваннях 200-річчя міста Філядельфії, в привітаннях Папи Павла II, а також і Валентина Мороза, коли він вперше приїхав до Філядельфії.

Крім того, товариство постійно бере активну участь у всіх українських громадських імпрезах міста Філядельфії.

Але найголовнішим завданням "Черемоша" є — плекати та передавати гуцульські звичаї молодому поколінню й для тієї мети створено танцювальний ансамбль "Черемош", який існує від початків товариства.

Там безкоштовно інструктори навчають молодь гуцульських танців, співу, а деякі члени танцювальної групи навіть навчилися грати на цимбалах, сопілці, трембіті — тих гуцульських музичних інструментах, які не легко вивчити, тому що немає написаних нот.

Товариство придбало для групи двадцять автентичних, ручно роблених гуцульських одягів для випозичання танцюристам під час виступів.

Ансамбль приймає всіх. Там є і пластуни, і сумівці, одумівці, католики та православні. Єдина вимога — це охота навчитися традицій та гуцульських танців.

Дня 23 квітня 1983 року відбувся Гуцульський Вечір в Українському Освітньо-культурному Центрі у Філядельфії, прихід з якого був призначений на сплочення довгу центру.

"Черемош" виявляє можливість розвитку — сили й збільшення кількості членства.

Вечір відкрив голова товариства пан Дмитро Ткачук. В програмі брали участь, крім гуцульських музик і танцювальної групи, також ред. Уляна Любович, пані Іванна Кононів і Валя Калин та гуморист Магмет. По виступах була перекуса з гуцульських страв.

Як пластунка, я дуже горда, що є членкою

цієї унікальної групи і хотіла б, щоб більше нашої молоді вписувалося до таких або подібних товариств. Бо нашою участю в таких імпрезах, як описую, ширимо знання про Україну не тільки між собою, але також, і це найголовніше, між чужинцями.

пл. розв. Ксеня Панчак

УКРАЇНСЬКА НАРОДНА НОША

Українська народна ноша розвивалася впродовж сторіч, переходила з покоління в покоління до наших часів.

Поділяємо її на: сорочки, поясний одяг, плечовий, пояси, головні убори, взуття, прикраси і предмети, що доповнюють одяг.

До найдавнішого українського народного одягу належать запаски, плаhti, обгортки. Також були сорочки й штани, створені з прямокутних шматків тканини. Починаючи вже від половини ХІХ сторіччя шиють наші люди одяг, покровений за формою, що відповідала фігурі даної людини. Досі виготовляли одяг лише з тканини домашнього виробництва й вживали для цього полотно, сукно, шкіру й тканини.

Сорочки виготовляли з конопляного полотна для щоденного вжитку, а сорочки на свято з тонкого льняного полотна.

Одяг відзначався не тільки матеріалом, з якого був зроблений, але також кроєм, технікою декорування і красою.

Для прикрашення одягу бачимо рослинний або геометричний орнамент, що пов'язаний з місцевими традиціями. Давні вишивки

— ще з часів Київської Русі — зустрічаємо в сорочках Подністров'я й Буковини.

Окремою групою прикрас одягу є: намисто (коралі), дукачі (монети), перстені і ковтки або кульчики.

Український одяг можна поділити на такі окремі групи: 1) одяг гірського населення Карпат (гуцулів, бойків, лемків); 2) одяг населення Прикарпаття; 3) одяг Подністров'я; 4) одяг Подніпров'я (Київщина, Чернігівщина); 5) одяг Поділля; 6) одяг Полтавщини; 7) одяг Полісся; одяг Волині та ін. районів.

При всіх своїх спільних рисах українська народна ноша відзначається великою різноманітністю: різноманітні засоби прикрашування, різні техніки вишивання, мережання, вирізування. Вони різні не тільки в областях, але й в окремих селах, які мають свої особливі крої, прикраси тощо. Цю різноманітність яскраво бачимо на Гуцульщині, ноша якої одна з найкращих в Україні. На Гуцульщині народна ноша збереглася до наших днів. Кожне село відзначається чимсь окремим у одязі, і добрий знавець може відразу по одязі пізнати, хто з якого села. Прикрашають одяг різноманітними вишивками, плетивами, аплікаціями з кольорового сукна і різними металевими прикрасами. Як предмети доповнення одягу вживають топірці, люльки, табівки, торбинки, порохівниці тощо.

Взагалі українська народна ноша є для нас цінним матеріалом з історії українського народу і знання його вартостей допомагає нам у дальшому її розвитку.

Ст. пл. Ліда Солтис, Л. М.

у таборі

— Лідусю, не плач. Побачиш, що так буде найкраще для всіх, — заспокоювала мама Ліду, гладячи її по головці. Ліда плакала і не хотіла вийти з авта.

— Я хочу бути з тобою... Я не хочу тепер іти до табору, — схлипувала.

Але по деякому часі перестала плакати. Попрощавшись з мамою, взяла наплечник і велику торбу та пішла доріжкою до табору. Ішла з похиленою головою і прислухувалась до свого жалю.

“Мама з татом розводяться... Боже мій, що тепер буде? Де буде тато? Чому він її лишає?...” Сльози тихо спливали по її личку.

А довкруги такий рух — це ж перший день табору. Одні йдуть вгору до табору, другі сходять вниз. Всі голосно розмовляють, сміються, співають...

Ліда не була доброю таборовичкою. Ходила сумна, мало з ким розмовляла. Ледве-ледве виконувала щоденні обов'язки. Тяжко було їй відкинути думки, які весь час насувались. Постійно мала почуття, що покинута всіма, самотня. Мама й тато зайняті своїми справами, своїм майбутнім.

Ще найбільш любила в таборі обідню перерву. Звичайно юначки обідали надворі під білими берізками. Сиділи то при дерев'яному столі, то на грубих колодах, а то й просто на траві. У часі обіду бунчужна завжди мала великий оберемок листів та пакунків. Відчитувала прізвища і роздавала, кому що. Ліда часто діставала листи від мами й від тата, але сподіваної вістки, що все направилося, що розводу не буде — не було.

Біля Ліди часто сідала висока струнка юначка із завжди усміхненим обличчям — Ірка. Вона не звертала уваги на похмурість Лі-

ди, але все щось оповідала — то про бунчужну, то про братчиків, то про одяг... Ліді з Іркою було добре — вистачало у відповідь легко усміхнутись чи кинути слово-два і Ірка весело далі розповідала, нічого в Ліди не вимагаючи.

— Ходім, помнемо менажки, — спішила Ліду Ірка. Вона так любила порядок. Помили їх раніше всіх, повішали на сонці.

— Бачиш, тепер маємо ще цілу годину відпочинку, — задоволено пояснювала поспіх Ірка. Взяла із шатра грубий зшиток і потягнула Ліду в ліс. Зараз за рядом густих низьких смерічок була маленька полянка, і тут Ірка з Лідою розстелили коцик і поклались загоряти на сонці. Ірка показувала Ліді свій грубий зшиток. Вона записувала в ньому слова всіх українських пісень, які тільки де почула. Тепер переглядала і підспівувала то одну, то другу пісню. Голос її був гарний і сильний. Ліда дрімала... Над нею, над лісом звучав сильний голос Ірки: “По Карпатах осінь ходить...”, — співала. І Ліді ввижалась не то осінь, не то весна, що літала десь понад ними... Було так спокійно і гарно...

В таборі почувся свисток. Кінець пообідньої тиші. Дівчата поспішили до табору, і переодягнувшись в спортивний одяг, помаршували на спортивний майдан. Ліда почувалась краще. Чи то час, чи Ірка так на неї впливали?

В п'ятницю ввечері — Купала. Дівчата чепурились до того свята, бо воно було спільне з табором юнаків. Мили волосся, прасували однострої, збирали квіти, плели вінки та співали купальських пісень.

Після вечері, коли вже зовсім стемніло, взяли віночки на голови і пішли, співаючи, в сторону ставка, що був ген аж на границі оселі, далеко в лісі. Відійшовши в ліс, ішли рядочком, одна за одною, понад малим потіч-

ком. Вкрита сосновими шпильками доріжка була ховзька, ліхтарок бунчужна не дозволила брати, бож дівчата ховзались і ловились одна за одну. І раптом хтось ззаду впав, а хтось інший запищав: "Жаба! Жаба!" Дівчата кинулись вперед, то сміючись, а то й перелякано скрикуючи... Ліду полхали й раптом вона опинилась у потоці...

Бунчужна задержала юначок. Ліді допомогли вилізти з води. Вона була вся мокра і бунчужна наказала їй вертатись назад до табору.

— Хто піде з Лідою? Вона сама не може йти, — звернулась бунчужна до юначок, пригадуючи правильник, який каже, що не можна в лісі пускати самої юначки. Та хто добровільно вернеться до табору, коли спереду чекає ватра з юнаками.

— Я піду, — пробилась до переду Ірка.

Ішли вони повільно вгору стежиною. Ліда плакала. Вона все таки чекала на цю спільну ватру. А тепер — поки зайдуть до табору, поки вона переодягнеться, то вже й ватри не буде. Дорога ж далека.

— Лідо, що за трагедія? Чому плачеш?

— Як не трагедія? Все мені щось мусить статися. І ще ти через мене втратиш ватру...

— Як то втрачу ватру? — здивувалась Ірка. — Та зараз зайдемо до шпиталика. Там лежить хвора Марта. Візьмем її однострій і за десять хвилин ми на ватрі.

Це була дуже добра думка, бо шпиталик був недалеко. Марта позичила Ліді свій однострій, ще й ліхтарик, і дівчата бадьоро спішили незабаром на місце ватри. Звідти, з-над ставка доносилося: "Гей, на Івана, гей, на Купала..."

Коли стежка стала ширшою, Ліда пішла поруч Ірки. Взяла її за руку і тихо сказала:

— Ірцю, ти така добра. Так до мене гарно ставишся. Я не знаю, як би я витримала ті перші дні табору без тебе...

— А що ж я маю робити? — засміялась Ірка, — ти все така сумна ходила...

— Ну, бо мої батьки розводяться, — тремтячим голосом сказала Ліда. — Трачу батьків, розумієш? — і вже хотіла плакати.

— Я знаю про це. Хтось в таборі говорив про це. Але хіба то правда? Ти далі будеш мати маму, будеш мати тата. Ти завжди їх матимеш, коли тобі їх буде треба. А от я — не маю ні тата, ні маму, — додала тихо.

Ліда не розуміла, як це так, що Ірка не має ні тата, ні маму, але не сміла питати. Ішли далі мовчки. По якомусь часі Ірка сказала:

— Мама й тато загинули в катастрофі, коли я мала два роки. Я навіть їх не пам'ятаю...

Ліда кріпко обняла Ірку і так вже разом пішли на ватру.

МОЛОДЕ ПЕРО

ЧОМУ РОМАНОВІ ПРИСНИЛИСЯ КАРПАТИ?..

Роман Яківець приїхав до Канади, коли мав один рік. Все своє життя він тяжко працював та врешті він заробив досить грошей, щоб поїхати до ескімосів, щоб студіювати їхню стародавню культуру, їхні життєві амбіції.

Він заїхав на територію Юкон. Примістився на ніч в ескімоській іглю. Довго він розмовляв з ескімосами, вже мав плян на наступний день. Хотів відпочити, заснути, але не міг. Всі десь пішли. Коли ж врешті заснув, приснився йому сон. Снилось йому, що він летів з цього іглю десь далеко. Після довгого лету осів він в якихось дивних горах, де люди ходили у вишиваних сорочках. Роман здав собі справу з того, що ці гори — це Карпати, село, в якому жили його батьки. Тож люди в горах були українці.

Пробудившись, Роман зрозумів, що йому важливішим буде знайти перше свій корінь, а щойно потім вивчати ескімосів.

Мірко Джулінський

МОВА ЄДНАЄ НАС З КОРИННЯМ

У мене багато приятелів. Більшість з них це англійці, китайці, чорні різних національностей та різні мішані. Вони мене часто запрошують іти з ними десь в суботу. А я не можу, що маю українську школу. Кілька років тому я хотів залишити українську науку, але однієї ночі мені приснився дивний сон, який змінив мої думки про українську школу.

Снилось мені, що я дорослий вже, одружений, маю дітей. Із своєю жінкою розмовляю по-англійському. А мої діти прийшли до мене і також звертаються до мене по-англійськи. Коли настав вечір, прийшли до нас гості. Я сидів у вітальні з своєю родиною, коли хтось постукав у двері. Я відчинив двері й побачив своїх батьків. Я почав з ними розмову також по-англійськи, але вони мене не розуміли. Мені це дуже боліло, бо я забув свою рідну мову, не міг говорити з своїми рідними батьками.

Коли я пробудився, замість нарікати на українську школу, я сказав своїм приятелям, що як не буду вчитися українознавства, то не буду українцем, а коли не буду мати коріння, то не буду людиною.

Роман С.

10 класа КУ ім. Ц. Паліїв **13**

Незвичайним гостем у таборі юначок була чужоземна скавтка Августа Йонсдоттір з Ісландії. Прибула вона сюди на запрошення своєї подруги з дитячих літ, українки, пл. уч. Маї Гаюк з Балтімору.

Мая й Августа зналися "ще з пеленок" — головню через дружбу своїх батьків. Батьки Августин перебували на студіях у Балтіморі, де Маїн батько викладав географію в Товсон університеті. Через кілька років родина Августин виїхала назад до Ісландії, де батько перебрав посаду заступника міністра фінансів, та обидві родини вирішили затримати контакт, головню поміж своїми дітьми, засобом листування та взаємних відвідин.

У 1981 р. Мая Гаюк відвідала свою подругу в Ісландії та брала участь у ювілейному Джемборі з нагоди святкування 80-ліття Ісландського скавтіну. Вона була там не тільки єдиною українкою, але й єдиним гостем з Америки.

У відповідь на це цього року Мая запросила свою товаришку з Ісландії взяти участь в українській ЮМПЗ на "Вовчій Трої".

Коли ми розпитували цих пластунок про їхні враження з обох зустрічей, — вони відповіли, що молоді люди, в суті речі, скрізь такі самі — мають подібні зацікавлення. І методи пластування не дуже відрізняються, навіть накази (наприклад, "струнко", "спочинь" і т. д.) звучать подібно (інші склади слів, але такі самі інтонації).

В Ісландії, як і на "Вовчій Трої", юнацтво варило собі на власних кухнях, мандрувало на прогулянки, а вечорами стрічалося на спільних заняттях та вогниках. З найбільшим захопленням ці дві юначки оповідали про пригоди на мандрах: як переходили через річку по містку з ливни, як перескакували через рів та опинилися в болоті по вуха, як перебували на 3-ден-

ній прогулянці, де дряпалися по льодовиках "glaciers" і харчувалися здебільшого "гот док-сами" та яблуками.

На питання, "Чим найбільше відрізняються ювілейні зустрічі українських пластунок від ісландських скавтів?" — "Погодою!" — відповідають в один голос. В Ісландії зустріч відбувалася в Акурейрі (недалеко від арктичного кола). "За весь час перебування там я ніяк не могла зігрітися", — каже Мая. Зате Августин мусіла дуже раптово і швидко звикати до високої температури (80°-90°): в Ісландії температура не сягає вище 60°.

Із своїх мандрівок по світі, — а було їх уже чимало, — Мая зібрала солідну колекцію — понад 100 ляльок у одягах різних народів та більш, як 2000 наліпок.

Августин веде до Ісландії подарунки з табору юначок: пластові відзначки й сорочинку ЮМПЗ, привіт від українських пластунок та багато милих вражень і спогадів.

Із однодівки ЮМПЗ ч. 3

Пластун є ошадний...
 (4-та точка пластового Закону)
 ... добре також коли щадить в українській установі
 нагоду до того дає: Кредитівка "Самопоміч"
 558 Summit Ave., Jersey City, N.J. 07303

Золота медаль

Софія жила з батьками у високім будинку на горбку. Нічого їй не докучало, за винятком недуги астми, на яку дуже терпіла. Коли інші діти бавились на подвір'ї, маленька Софія сиділа сумною в хаті край віконця й заздрісно дивилася, як діти весело скачуть, бігають, сміються.

Коли Софії минуло шістнадцять років, про дитячі забави забула. Тепер її найбільше цікавило плавання. Кожної суботи з вікна годинами дивилася на плавацькі карнавали, які згори можна було бачити дуже добре. Часто приходила до басейну, щоб подивитись зблизька, як вправляють професіонали. Мріяла, щоб колись самій плавати так, як вони. Однак така мрія видавалася неможливою. На перешкоді стояло мариво астми.

Цього року австралійське Різдво випало в суботу. З огляду на таке велике свято, цього дня плавацький карнавал не відбувався. Батьки Софії вибрались в гості. Софія залишилася дома під приводом, що себе погано почуває. Коли батьки вийшли з хати, Софія одяглася в мамин купальник і швидко побігла до басейну. Тут нікого не було. Кругом — тихо, спокійно. Тільки дрібненькі хвилі весело плескалися по блакитному басейні, виблискуючи сріблястими перлинками. Обережно ввійшла у воду і пробувала плавати, наслідуючи рухи професійних плавців. Але скоро переконалася, що це не легко. З її плавання нічого не виходило.

Софія навіть не завважила, як до неї підійшов інструктор і сказав:

— Бачу, що дуже любиш плавати. Коли хочеш, навчу тебе.

Заскочена такою пропозицією, Софія страшенно зраділа, але вмить сумно заявила, що має астму, і тому з науки, мабуть, нічого не вийде.

— Не турбуйся, — запевняв інструктор, — я вже не одного астматика навчив добре плавати.

Це дало Софії надію.

Коли батьки вернулися до хати, про все їм розказала й дістала від них дозвіл на науку плавання.

Лекції відбувалися два рази на тиждень. Інструктор був захоплений надзвичайною здібністю й успіхами Софії. Навіть астма стала все менше докучати і з часом майже цілком зникла. Після кількох місяців інструктор вирішив,

що Софія вже цілком готова й найближчої суботи візьме участь у плавацьких змаганнях. Швидкістю рухів і справністю техніки плавання вона перевищувала всякі сподівання. Софії просто не вірилось: наступної суботи вона перший раз буде змагатися з професійними плавцями!

Того дня, як звичайно, широкий простір плавацького карнавалу заповнився численними глядачами. Серце Софії сильно билось з хвилювання:

“А що, як не виграю? Розчарую тата й маму, а найбільше підведу свого інструктора, який на мене покладав стільки надій, вклав у мене стільки праці”...

Рядом з іншими змагунками вона стояла в безруху на красчкү басейну. Внизу нервово плескалися сріблясті хвилі.

Постріл вгору з пістоля. Широка лава змагунок пірнула у воду, і мов стріла, швидкими, ритмічними рухами перерізувала спокійне плесо блакитної води, прямуючи до наміченої мети. Пливучи, Софія відчувала, що страх опановує її ціле тіло — засліплює очі, здавлює віддих. Рукі відмовляють послуху, ноги — неначе з олова: тяжкі, безвладні... Мимоволі глянула вбік. Біля неї швидким рухом пересувалася постать змагунки — одної, другої... Останнім зусиллям Софія доплила до мети — передостанньою. Пробувала приховати сльози. Була зла сама на себе, що страх не дав їй здобути бодай другої, третьої нагороди. Інструктор підійшов до Софії і став потішати. Обіцяв, що допустить її до чергових змагань, які відбудуть-

ся після обіду, і де вона напевно візьме перше місце.

— Тільки пам'ятай: без найменшого страху! Не маєш чого боятись, бо можеш плисти краще, ніж всі інші змагунки, — привітно шепнув їй на вухо.

Коли вдруге стояла на краєчку басейну — готова до скоку, передумувала підбадьорюючи слова інструктора. На серці стало якось спокійно, відважно. Аджеж, справді, вона була добре підготовлена. Інструктор не раз про це запевняв. Тепер він говорив так переконуюче, неначе не мав найменшого сумніву, що вона виграє змагання. Не має потреби боятись!

Всі змагунки стояли готові до скоку. Софія перехрестилася. Постріл із пістоля, бризнула вода, і справними, впевненими рухами Софія прямувала вздовж басейну. Одна, по одній, змагунки лишалися поза Софією. Але вона їх не бачила. Перед нею лиш мета, яку за всяку ціну мусить здобути. Дещо втомлена рука Софії сягнула протилежного берега довгого басейну. Навколо радісні вигуки й оплески. Хтось простяг дружню руку й витягає Софію з води. За хвилину вона вже стоїть на невеличкому п'єдесталі — щаслива, як ще ніколи в житті. Посадник міста урочисто вручає їй золоту медаль. Друзі, знайомі, та безліч інших глядачів, по черзі підходять до Софії, щоб її погратувувати за здобуття першої нагороди. З'явився також інструктор. На його обличчі — велика радість — не менша, ніж у самої Софії. Інструктор почувався гордий зі своєї учениці. Підійшовши до Софії, він шепнув їй на вухо:

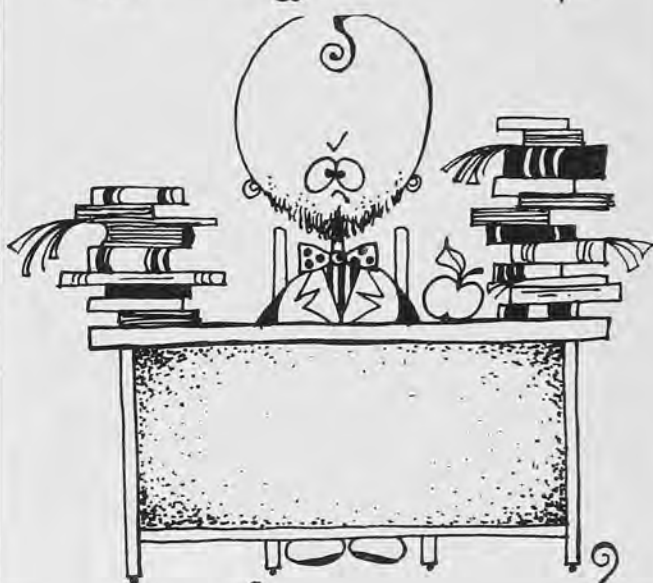
— А що — не казав, що переможеш!?

Вона доброзичливо глянула йому в очі:

— Так! Завдяки Божій допомозі та вашій заохоті, я перемогла себе. А це мені багато дорожче, ніж золота медаль.

ГАЛЯ ДЕНИСЕНКО, 15 років, студ. школи укр-ва Братської школи в Лідкомбі, біля Сіднею. За це опов. одержала третю нагороду в 20 дол. на 6-му конкурсі молодечої творчості в Мелборні. Конкурс проголосив Літературно-мистецький клуб ім. Василя Симоненка в Мелборні. Вечір з видачею нагород відбувся 15-го серпня 1982 р.

БУЛЬБАСИКИ

Для перевірки
назви професії
зданих тут Бультасиків — гляди
на сторінку: 17

пл. уч. Лариса Талпаш

ТАБІР

Хвилі озера б'ють об берег тихенько,
Вітер лагідно колише дерева
Юнани забавляються по лісових стежках
Таборують поміж деревами.

Друзів з минулих таборів вітаємо
щирим серцем,
Нових приятелів зустрічаємо.
Всі живуть весело в природі
Як Божий дар ця тишина.

Буде час розповідати наші пригоди,
І спомини наші будуть солодкі.
Як згадаємо веселі часи і приятелів,
Сльози заблищать в очах.

Минають дні, як блискавка в небі
Кінець табору зближається.
Всі зайняття вже покінчені
Вже є час на прощання.

ПОРАДИ ПОДРУГИ ДЗВІНКИ ДОРОГІ ПОДРУГИ!

В природі все цвіте, тож подаю вам зразок до вишивання квітки, яка дуже подібна до українських ромашок. Також подаю вам числа ниток (марки ДМС), щоб виконати цей проєкт. Їх можна набуті в українських крамницях. З мого досвіду знаю, що українські крамниці мають найбільше помірковані ціни на нитки та полотна.

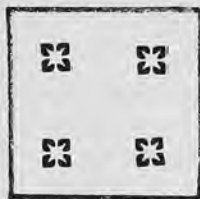
Цей проєкт можете виконати як картинку, подушку, серветку з узором в одному куті.

вишивати (хрестиками), додайте принаймні 1/2 інча (5 сантиметрів).

2. Можете густо обкинути полотно машиною до шиття на стібі — "зиг-заг". Це заощадить вам часу й роботи та полотно не буде торочитись.

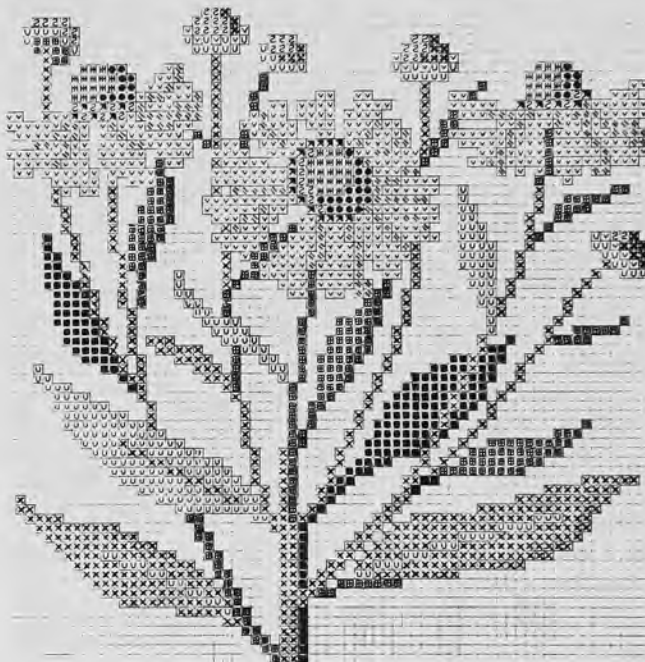
3. На ілюстраціях подано: темна лінія означає границю довкола полотна й взору. Минулого разу я подала вам два такі зразки взорів.

Подруга Дзвінка

НАЗВИ ПРОФЕСІЙ:
огородник
професор
режисер

зелена (ДМС 702)	ноventa (725)	золота (ДМС 782)
золота (833)	зелена (3347)	коричнева (400)
зелена (937)	зелена (368)	помаранчева (741)
коричнева (301)	зелена (3348)	

ПЛАСТОВА КРЕДИТІВКА в Торонті

на корисних умовах

- дає ПОЗИКИ та
- приймає ОЩАДНОСТІ.
- Пластова Кредитівка міститься у Пластовому Домі в Торонті.
- Урядові години:
вівторок і четвер 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.

Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6S 1N2, Canada

Phone: 769-9998

Пластунки і Пластунки в Торонті!
СКЛАДАЙТЕ
СВОЇ ОЩАДНОСТІ
у Пластовій Кредитівці!

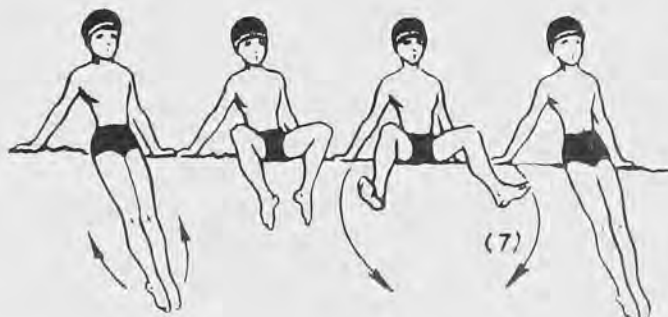
Починаємо вивчати стилі

У попередніх числах "Юнака" ми подавали вам як вдержатися на воді, бо як каже східне народне прислів'я: "Кожна далека подорож починається з першого кроку". Отже зробивши перший крок у воді, навчившись триматися на поверхні, ви мимохіть захочете проплисти якусь відстань, потім перебраться на протилежний бік чи то річки, чи то басейну.

Мусите знати, що археологічні знахідки показують на те, що перед тисячоріччями народи Єгипту, Асирії, Фінікії володіли різними способами плавання, які нагадують теперішні стилі кроль і брас — грудний стиль. Багато професій давніх народів, які проживали над берегами океанів, морів, річок і озер пов'язані з плаванням. З давніх давен люди займалися підводним ремеслом. Велике значення надавали плаванню і слов'янські народи й про це свідчать Іпатівський літопис, "Слово о полку Ігоревім", старі билини тощо.

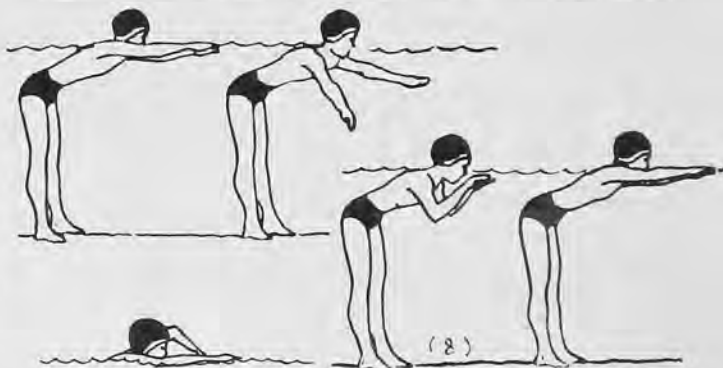
Спортове плавання в нашому розумінні почалося десь у половині минулого віку. Воно входило до програми першої Олімпіади в Атенах одним видом: вільним стилем. Плавання "не пропустило" жодної Олімпіади, щораз більше поширюючи своє представництво як стилями, так і віддаллю, поки не набуло нинішнього виду: кроль (кравль) на грудях і на спині та брас (грудний стиль). Уже недавно в п'ятдесятих роках виник новий стиль — "батерфляй". "Батерфляй" ефективний стиль, але дуже складний технічно й фізично. Ним можна оволодіти, опанувавши спершу доступніші види плавання. Отже рекомендуємо початківцям починати опановувати техніку спортивного плавання саме з них.

Для тих, хто навчився триматися на воді, правильно дихати, пропонуємо відбувати правильні вправи для вивчення елементів спортивного плавання.

Робота ніг. Сядьте на березі або на краю лавки, упріться ногами ззаду. Ноги з випрямленими пальцями витягніть уперед. Зігніть ноги в колінах і стегнах, підтягніть п'яти й пальці до себе — підготовчий рух. Поштовх ніг назад — робочий рух. Підготовчий рух виконуйте повільно, а робочий гребковий — енергійно й швидко (рис. 7). У воді опираючись руками в дно, виконуйте ці рухи.

Робота рук. Розподіляється на підготовчу й робочу. Однак при цьому руки спочатку виконують робочий рух (гребок), а потім підготовчий. Руки витягніть уперед на ширину плечей. Спершу виконайте гребок руками в боки і вниз до лінії плечей, потім згинайте їх у ліктях й випростуйте вперед. Під час гребка руками — вдих, при витягуванні вперед — видих. Узгоджувати рухи найзручніше рахуючи. На раз — гребок руками, вдих. На два — згинання рук у ліктях і підтягування ніг — початок видиху. На три — витягування рук уперед, поштовх ногами, видих. На чотири — ковзання. Цю вправу виконуйте спочатку на суші, а потім у воді на мілкому місці (рис. 8).

Освоївши роботу рук, спробуйте виконати вправу з рівночасним ходженням по дні. Потім переходить до засвоєння загальної координації, тобто до плавання в поєднанні з рухом ніг, рух і дихання. Постійно виконуючи вправи, після "освоєння з водою", можна протягом одного літа навчити початківців не тільки триматися на воді, але й проплисти певну відстань. А вміння плавати за допомогою вже самих ніг може прислужитися, наприклад, при переправі ріки, коли доводиться штовхати поперед себе щось, або плисти тримаючи в руках вузол з одягом, рятуючи потопуючого тощо.

За "Школою плавання"

ХРОНІКА

ВЕЧІР "ЮНАКА"

Юнацтво вашінгтонської станиці провело майже всю суботу 30-го квітня у федеральному парку Катонтин Маунтен, на Імлистій Горі, де відбувся щогорічний Вечір "Юнака". Відразу після навчання в школі українознавства, юнаки і юначки від'їхали автобусами на Імлисту Гору, де останніми роками відбувались станичні табори. (Часом вашінгтонські пластуни мали славного сусіда: в тому ж парку є відпочинкова резиденція американських президентів Кемп Дейвід, яку часто відвідує Президент Ререн).

Приїхавши на місце, юнацтво взялось робити "добре діло": чистити, упорядковувати Імлисту Гору. Це в дійсності "наша" гора, оскільки вашінгтонська станиця має статус "Приятеля парку Катонтин Маунтен", що надає їй певні привілеї у користуванні парком. Після вечірні відбувся Вечір "Юнака". Спочатку юнацтво вислухало гутірну пл. сен. Юрія Саєвича про значення і цілі пластової преси, а відтак саме виступило з різними скечами та інсценізаціями, наприклад, на тему видавання одного числа "Юнака". (До речі, два репортажі, що друкуються в цьому числі "Станичних Вістей" — "45-ий Курінь: Династія" і "45-ий Курінь в Печерах" — взяті з того скеча). Коли потемніло, всі перейшли на місце ватри, де відбулась, а радше продовжувалась, весела частина вечора. Ватрою, з різними піснями й жартами, **вів ст. пл. Ромко Ясінський.**

Із "Станичних Вістей", Вашингтон

КРАЙОВИЙ

ТАБІР 1981

Два роки тому наш гурток "Леви" поїхав на крайовий табір у Савт Болтон біля Монтреалу на оселі Батурин. Там були два табори — пластунів, але ми таборували окремо. Це було дуже цікаве таборування.

Ми — хлопці — завжди робили збитки, були вони навіть у автобусі. Ми кидали на дівчат їжу. Кожної ночі ми мали ватру — без і з дівчатами. Я та інші хлопці часто робили її.

Ми здобули в таборі багато пунтів у іграх. Мені найбільше подобалось здобувати пунт на тему природи.

Нам треба було ловити великі жаби, мусіли ходити босі у болоті та робити інші цікаві речі. Ходили ми на прогулянку до французького монастиря і до "Совиної голови". У монастирі ми купували речі, що їх робили монахи: хрестинки, картки, шоколаду, сир тощо. Друга прогулянка була дводенна і тільки ті, що хотіли йти пішки, вибралися. Я пішов. То було танок цінаво.

Табір наближався до кінця й всі хлопці думали про напад. Він був останньої ночі. Напад був о 4-й год. вранці. Нападали ми водою, кльозетовим папером та вибуховими вогнями. Дівчата дуже наляналися. Комендантка й подружки були дуже злі і нас сварили, кричали.

Другого дня ми панувалися. Була остання збірка. Ми дістали відзначки. Після того ми попрощалися й знову сіли в автобус до Торонта.

пл. уч. Марко Цума,
15-ий Курінь ім. Івана Чмоли, Торонто

ВЕЧІР ЮНАКА

В суботу 23-го квітня 1983 р. в залі школи св. Івана Христителя відбувся "Вечір Юнака". Всі мали прийти перебрані. Було багато різних одягів: були "смерфс", фармер, свинка, індієць, детективи, ляльки, військовини тощо.

У восьмій годині почалася програма. Перше прочитали лист від редакторки журналу "Юнака". У тім листі було підкреслено, що "Юнак" — це наш журнал, і що без наших дописів не зможе він існувати. Танок була згада-на історія "Юнака". Під час цієї програми відбулася точна "Родинна фюда". Нею проводив Адріан Пенцан. Тоді роздали квитки на соду всім тим, що посилали дописи до "Юнака".

Після програми всі стільці порозсували на боки, оркестра заграла і почалася вечірка. Юнацтво танцювало до півночі. Тоді юнаки й юначки постягали прикраси і почистили залю. Всі пішли додому задоволені й змучені.

СКОБ!

пл. прих. Доріан Юрчук, Гурток "Тарпани",
47-ий Курінь УПЮ-ів, Ньюарк, Н. Дж.

БІЯ З ПРИРОДОЮ

12 березня 1983 р. наша Станиця влаштувала лежачарську прогулянку до "Кемелбен" в Пенсільванії. Попередні прогулянки завжди були під час дня, але ця була ввечері.

Автобус приїхав з-під пластової домівки о третій годині по полудні і заїхав на гору біля п'ятої. Але ніхто не сподівався такої погоди: було зимно і віяв сильний вітер — таний сильний, що крісла, які їхали на гору, хиталися; сніг був дрібний, як пісок, і тяжко було їхати по ньому.

Не зважаючи на погоду, всі пластунки і пластуни приємно забавилися. Не трантуючи вітер перешкодою, всіх викликано до бою.

Для тих, яким було зазимно, були теплі напийки та їжа у "ладн". Можна було загіртіся, а тоді знову піти до бою з природою.

СКОБ!

пл. розв. Адя Загайневич, "Волошки",
20-ий Курінь УПЮ-он, Ньюарк, Н. Дж.

НАШ ДЕБЮТ

Цього року дві членки нашого гуртка "Папуги" з 30-го Нуреня УПЮ-он ім. Софії Галечко — пл. розв. Віра Войтович і пл. розв. Регіна Яцинич дебютували на забаві "Червоної Калини" 29-го січня 1983 р. в Нью-Йорку. Ми всі переживали цей дебют, бо одні плянували цього року, а другі робили пляни на наступний рік. Вже три місяці перед забавою наші розмови в гуртку все зупинялися над балеви́ми суннями, бо наші дві подружки хотіли гарно виглядати. Це була перша їхня забава. Як бачите зі знімок, наші подружки запросили гарних "ескортів" пів року перед забавою. Вони радо погодилися, казали, що це велика честь бути "ескортами" дебютанток.

Пл. розв. Віра Войтович
і п. Норнило Чорній.

Пл. розв. Регіна Яцинич
і ст. пл. Михайло Федин.

День перед забавою обі дебютантки мали пробу з "ескортами" в студії пані Роми Богачевської, щоб познайомитися з церемоніями дебюту.

Прийшов цей великий день, субота, рано ми пішли до школи українознавства. Ми пробували слухати, що учителі до нас говорять, але те все було на марно, навколо нас все танцювало. Нарешті, ми прийшли додому та почали приготуватися. Ввечері приїхали наші ескорти і забрали нас на забаву. Приїхали до готелю, де забава відбувалася, дві години перед початком. Ми ще раз мали пробу. Кожну з нас перев'язали зеленою лентою, вручили нам букет квітів та ланцюжок з медаліком червоної калини. Оркестра "Водограй" заграла, ми пішли в танець. Наші родичі, знайомі — всі на забаві. Весело... Забавою проводила пл. сен. І. Ганкевич. Пригашують світло. Прожектори освітлюють по черзі одну з 10-ох дебютанток із її ескортом. Дебютанток поодинокі представляють. Ми переходимо вздовж залі, при оплесках присутніх та до звуків музики кланяючись усім. Заграли вальс, ми танцюємо вперше з нашими ескортами, а відтак кожна з нас зі своїм батьком. Ескорти танцюють з нашими матерями. Грає музика — жартуємо, розмовляємо. Скоро минув той час на першій нашій забаві, на якій нас вперше представляли громадянству. Про цей дебют ми

45-ИЙ КУРІНЬ

В ПЕЧЕРАХ

Минулого року 45-ий курінь зацікавився з унікальним спортом печеролазіння. Може деякі з вас не ознайомлені з тим видом спорту, який по-англійськи називається "нейвінг" або "спеланкінг". Перший раз ми вибрались в липні минулого року під час станичного табору, а другий раз в листопаді нурінною прогулянкою.

Обидва рази ми поїхали до Молерс Кейв недалеко Гарперс Фері у штаті Вест Вірджинія. Ця печера дещо відрізняється від відомих туристам печер Лурей або Карлсбад. Поперше, в ній нема ні електричних світел, ні вигідних стенок, ні східців з поруччям. Нашим провідником був знайомий "рейнджер" із штатного парку Каннінгем Фолс, а опікуном був пл. сен. Юрій Раковський.

Під час першої виправи ми змогли пролізти через лише четвертину всієї печери, тому, що її залила підземна вода. Але наступного разу, восени, вода відійшла і ми змогли перейти через майже всю печеру. Вхід до цієї печери був приблизно 7 стіп заввишки, а 25 стіп завширшки. Але чим далі ми заходили, тим вузчі ставали проходи.

Під час нашої мандрівки ми мали багато цікавих моментів. Раз ми мусіли плазувати 20 стіп через тунель, менше, ніж 2 стопи в промірі. Цей спорт, ясна річ, не для когось, хто терпить на кластрофобію. Одного разу провідник завів нас в одну залу, в якій ми посідали і тихо слухали. Ми тоді довідалися, що це таке абсолютна тишина. Іншим разом ми мусіли пройти вздовж підземельного потічка. В іншому місці треба було спускатись униз вертикальною шахтою за допомогою линви. Після трьох годин ми вийшли на денне світло, замазані болотом від голови до ніг. Але ж ми гарно виглядали!

Якщо б ви хотіли танож лазити в печерах, є кілька важливих речей, які вам треба мати. Перш за все, треба мати з собою досвідченого провідника, який знає дану печеру. Треба мати виряд, який складається із линви, вигідних, непромокальних черевинів, спорядження першої допомоги, шолома і карбідової або електричної лампки, із запасними батареями. Танож треба мати теплий, робочий одяг, бо як літом так і зимою температура в печерах тримається одностайно 45°. Приємного лажіння!

пл. розв. Левно Раковський,
45-ий Нурінь УПЮ, Вашингтон

ще до нині розмовляємо. Наступні дебютантки з нашого гуртка — це пл. учасниці: Катруся Малаховська, Рома Нушнір, Лада Лисняк і Ганя Клим.

Гурток "Папуги",
30-ий Нурінь УПЮ-он, Нью-Йорк

СПОРТ

УСПІХИ НАШОЇ МОЛОДІ В СПОРТІ

У вівторок 15-го березня у Вашингтоні відбувся вирішальний, смертельний бій між Силами Світла і легіонами Вічної Питьми: у фіналі турніру за першість Посольської Волейбольної Ліги зустрінулись команди Державного Департаменту Сполучених Штатів і посольства Радянського Союзу. Радянську команду підтримувати прийшла ціла орда надбестів, нар'єристів і сенсотів.

Поєдинок виграли американські волейболісти, здобуваючи таким чином першість ліги. Як свідчить рахунок — 18-16, 9-15, 15-13 — матч був напружений, інтенсивний, сповнений драматизму. Це вперше за багато років, що американці перемогли советів на відбиваньовому майданчику у вирішальному матчі.

До перемоги Сил Світла причинились два члени нашої станиці — пл. сен. Зенон Стахів і пл. сен. Юрій Саєвич, які грали в основному складі американської команди.

Матчі Посольської Волейбольної Ліги за участю радянських команд не раз викликали контрверзу; звичайно, до цього були пречетні українці, більшість з яких мали відношення до вашінгтонської пластової станиці. У 1962

або 1963 році членами ліги відбиванових команд іноземних посольств були також команда американського Державного Департаменту і "Український Відбиванковий Клюб", в якому грали Ігор Вітковицький, Віталій Данченко, Олесь Бачинський, Микола Ставничий, Олександр Громоцький, Юрко Повстенко та інші. У фінальному матчі за першість ліги мали змагатись українська і радянська команди, але в останню хвилину радянські волейболісти відмовились грати, мовляв, українці не репрезентують жодного посольства. Українську команду визнано чемпіонами ліги. Десять років пізніше стався подібний інцидент. Цим разом кілька українців — серед них Вітковицький, Громоцький і Любо Нормелюк — виступали за команду Державного Департаменту. У фінальному матчі лігового турніру радянська команда прогала першу гру, і, протестуючи проти участі наших українців, зійшла з майданчика.

Деякий час було досить спокійно: совети домінували в лізі, вісім років підряд здобували першість. Однак,

коли виникла загроза їхньому домінуванню, знову не обійшлося без інциденту. Сталось це в березні минулого року, коли в команді Державного Департаменту на матч зі советами з'явився пл. сен. Юрко Саєвич. Совети спочатку погодились на його участь, мовляв, нехай собі грає. Але несподівано програвши одну гру, що позбавило їх першого місця, іншої заспівали — заперотестували під приводом того, що Саєвича не було в перестрі гравців. Ще й назвали його "ізмєнніком родіни". Ліга підтримала радянський протест. Коли обидві команди через кілька тижнів зустрінулись знову в півфіналі турніру, совети здобули нелегку перемогу з рахунком 15-13, 13-15, 15-13. Уся ця справа здобула розголос на сторінках газети "Вашінгтон Пост" та у місцевій і всеамериканській телевізійних програмах.

Цього року, підсилена пл. сен. Зеном Стаховим, американська команда взяла солодкий реванш.

За "Станичними Вістями", Вашингтон ч. 22.

1051

АРКА ЗАХІД

це не лише модерна українська книгарня і крамниця гарних подарунків, але також справжній осередок обслуги українців Торонта й околиць.

- книжки, часописи і журнали;
- грамофонні пластинки, радіоприймачі, друкарські машинки;
- різьба, кераміка, картини, кришталі, порцеляна, полотно і нитки "ДМС" до вишивання, вишивки, жіночі хустини;
- великий вибір гарних дарунків на різні okazji;
- висилка пакунків в Україну.

ARKA WEST
2282 Bloor St. West
Toronto, Ont.
M6S 1N9, Canada
Telephone: 762-8751

- Продаємо "МІЙ ПЕРШИЙ СЛОВНИК", ціна \$7.00 з додатком коштів пересилки.

СПИСОК ДАТКІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ЮНАКА",

ЯКІ ВПЛИНУЛИ ДО 31 ТРАВНЯ 1983 РОКУ

ЗСА:

по \$10.00 — пл. сен. Христина Шипилява, Коламбія	
д-р Василь Саян, Філадельфія	\$20.00
по \$5.00 — пл. сен. Орест Гаврилюк, Сілвер Спрінг	
пл. сен. Марія Лесків, Філадельфія юначка Мія Сенин,	
Ярдлей, Іван Журківський, Дітройт, Р. З. Запутович,	
Гілсдейл	\$25.00
(дивись посмертні згадки)	2,047.50
Пластова Станиця Сіракузи з "Вечора Юнана"	67.00

Разом ЗСА: 2,159.50

Нанада: Замість квітів на могилу	
(дивись посмертні згадки)	25.00
Австралія: Ірина Круцько	1.75

Разом усі країни: \$2,186.25

СПИСОК ДАРУНКОВИХ ПЕРЕДПЛАТ "ЮНАНА", ЯКІ ВПЛИНУЛИ ДО 31 ТРАВНЯ 1983 РОКУ

Ірина Круцько, Австралія — 1 передплата;
О. Мостович, Лексінгтон, ЗСА — 1 передплата;
пл. сен. Ю. Крижановський, Філадельфія, ЗСА —
1 передплата;
пл. сен. М. і О. Коропецьні — 2 передплати для Пів-
денної Америки.
Разом 5 дарункових передплат. Усім жертводавцям
ЩИРЕ СПАСИБІ.

ДАТКИ НА ЗАЛІЗНИЙ ФОНД ПЛАСТОВОГО ВИДАВНИЦТВА:

пл. сен. Володимир Соханівський	\$100.00
пл. сен. А. і Л. Харани (неприйнятий гонорар)	122.00
XX Нуринь "Лісові Мавки"	25.00
пл. сен. Атанас Слюсарчук	15.00
Замість квітів на могили	
(дивись посмертні згадки)	350.00
Разом до 31. 5. 1983 р. вплинуло:	\$612.00

Просимо пробачити технічний недогляд.

У червневому числі "Юнана", стор. 24 пропущено бу-
ло даток в сумі \$100.00 д-ра Романа і Лялі Алискевичів

замість квітів на могилу св. п. Миколи Савицького. Не-
правильна була загальна сума тих, що склали по \$50.00
— має бути \$150.00. Містимо ще раз цілу оповістку по-
правлену.

Замість квітів на свіжу могилу
сл. п.

МИКОЛИ САВИЦЬКОГО

Батька великої Пластової Родини, який помер 8. 3. 1983 р.,
склали на Пресфонд "Юнана":

д-р Роман і Ляля Алискевичі.	\$100.00
Марія Савицька —	\$100.00
Юрій і Христя Савицькі —	\$60.00
по \$50.00:	
Орест і Марта Качмарські, Ричард і Христя Лео- нарди, Ольга Кузьмович —	\$150.00
по \$25.00:	
Ольга Качмарська, Ксеня і Юрій Кузьмичі, Вовка Мацин, Василь і Марія Тершаківці —	\$100.00
Юрій і Христина Ференцевичі —	\$20.00
Галка Гіряк —	\$15.00
Галка Скорецька —	\$10.00
Разом:	\$555.00

У ПАМ'ЯТЬ

св. п.

ПЛ. СЕН. ВАСИЛЯ МАТІЯША

склав на Залізний Фонд Пластового Видавництва
\$100.00

пл. сен. Дмитро Попадинець, (Торонто)

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА СВІЖУ МОГИЛУ

бл. п.

СТ. ПЛ. РОМАНА ІВАНЧИШИНА

склали 655.00 дол., з чого, згідно з бажанням родини По-
нійного, 455.00 дол. приділено на Фонд "Юнана", а 200.00
дол. на допомогу потребуєчим таборівникам на "Вовчий
Тропі":

По 75.00 — д-р Михайло і Ірена Цегельські.

По 25.00 — Володимир Корнага, Дмитро Косович, Ан-
дрій Ластовецький, Оксана і Володимир Миськові, Воло-
димир Недільський, Мирослав Яворський з родиною, Ми-
хайло Савицький, Луна і Катерина Шморгаї, Василь і Іри-
на Іванчишини.

По 20.00 — Марія і д-р Роман Борковські, Тарас Бор-
ковський, М. і Л. Волосянські, Галина Вербенець, М і О.
Крумишини, Роман і Теодора Британи, Доня Шмогринець,
Шайда і Дорош, Дармограй Петро, Тежля Гусяк.

По 15.00 — Богдан Титла, Ярослав Бойдунин.

По 10.00 — Олександр Бісин, Оленка Волощан, Оле-
на Гірна, Олена і Юрій Кисілевські, родина Ковальських
(Торонто), Оля і Петро Кулиничі, Адам Домбровський, Іл-
ля Шевчук, Микола Стасів, Марта Шпачинська, Дмитро і
Маруся Мулики, Мирон Залуцький.

По 5.00 — Марта і Ігор Ващини.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА СВИЖУ МОГИЛУ нашої невідналуваної ДОНЬКИ, СЕСТРИ

св. п.

ст. пл. ЛЕСІ СЛОБОДЯН,

активної пластунки, виховниці новачок і юначок, комендантки табору УПН-ок, курінної 8-го Куреня УСП-ок "ЧОРТОПОЛОХИ", вплинуло пожертв на суму \$1,535.00 на потреби пластових журналів.

Нашим бажанням є розділити рівно цю суму на пресовий фонд журналів "Готуйсь" і "Юнак" по \$767.50.

За життя наша Леся провадила корисну працю для пластової молоді. Надіємось, що ці пожертви в її пам'ять таном допоможуть тим, яких ВОНА так любила.

Горем прибиті

Родини СЛОБОДЯН і ПОПЕЛІВ

Пожертви склали:

\$100.00 — Родина Слободян і Родина Попель;

по \$50.00 — К. Великорідько-Портер, Г. і Р. Ратичі, В. і М. Ровенки, М. Ткачук, 4 Відділ СУА;

\$35.00 Н. і А. Качали;

по \$30.00 — М. і М. Грамаки, Мобіл Кемінал Клуб, Пластова Станиця Йонкерс;

по \$25.00 — А. Бениц, В. і С. Василани, О. і Я. Городецьні, М. і Р. Кассараби, С. Качарай, Б. Ляльня, М. Мансимів, Р. і О. Новаківські, О. Панкевич, П. і Т. Панкевичі, Х. і Я. Раковські, П. і Х. Ставничі, 33 Відділ ООЧСУ;

по \$20.00 — Н. і Т. Баранецькі, Б. і Л. Боди, М. і Н. Вані, Н. і І. Гапії, Н. і І. Головінські, Л. і Ю. Гуни, Л. і П. Дармограї, Л. і Б. Качмарі, В. Матіїв, Б. Котис, родина Лабинських, В. і Д. Оріховські, А. і Я. Ощудляни, Пласт-прият Нью Брансвік, Л. Ратич, Г. Савицька, Р. і С. Старожитники, С. Тернопільська, М. Турно, Ф. і Я. Бодраки, М. Ярмо;

по \$15.00 — Т. і Ю. Даниліви, М. і Б. Цимбалісти;

по \$10.00 — Г. Балах, М. і М. Бонали, П. і О. Бонали, М. Візниця, У. і А. Вовки, В. Гафткович, Х. і Г. Головачки, М. Гольц, В. і Л. Гошки, І. Гусар, Ю. Демчук, Г. Добуш, М. і А. Кравченко, І. Левицька, Г. і Р. Микити, Р. і О. Паланії, Д. Ратич, Р. і П. Рінніки, П. Савна, Х. Санторе, В. і М. Свинтухи, Л. і Д. Хморовські, Родина Штомпіль, І. і О. Яцишини, 1-ий Курінь ім. Ф. Чернина, 14-ий Курінь ім. О. Теліги, 353-й Відділ УНС;

по \$5.00 — П. і А. Гірняки, М. і А. Гутани, Н. Ратич, Р. Ратич, Т. Ратич, Х. Ратич, Р. Ролан.

Разом: \$1,535.00

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА МОГИЛИ

св. п.

пл. сен. ГРИГОРА БОБКОВА

і

ОЛЕКСАНДРА ЖЕЛТВАЯ

склали \$40.00 на Залізний Фонд Пластового Видавництва
пл. сен. Андрій і Леся Харани

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА СВИЖУ МОГИЛУ

св. п.

пл. сен. ІРИНИ (НІНИ) П'ЯСЕЦЬКОЇ

склали на пластові цілі (фонд "Юнак" і виховні цілі Пласту):

по \$50.00 — Розина і Модест Захарченко з родиною, родина Мілянчиків;

\$40.00 — Галина Хамула;

по \$25.00 — Іванна і Петро Гяневичі, Стаха Гойдиш, Богдан і Люла Гамоти, Роман і Оля Дзядіви, Дмитро Косович, Євген і Марта Людкевичі, Володимир і Марта Матли, Володимир Падох, Ірена Падох, Оксана Ран, Уляна і Роман Роляники, Августин і Романа Рудники;

по \$20.00 — Орест і Марта Начмарські, д-р Марія і Роман Кобринські, Неоніля Кравців, Віра і Ярослава Левицькі, д-р Іван і Наталія Манаревичі, Ксеня Ренфров (Наревич), Галина Скорецька;

\$15.00 — Ляся Старосольська;

по \$10.00 — Стефа і Роман Барановські, Христина Наревич, Ольга Начмарська, Тарас, Ія Моцюк Грицай, Таля Паш, Міля і Володимир Процінські, Галя і Вуна Раковські, Неоніля Сохан, Маріян Титла, Люба Федун, Дарія Хухра, Ірина Чайківська;

по \$5.00 — Софія Барусевич, Марія Погорецька.

Разом: \$725.00 (передала пл. сен. Галина Скорецька).

Крім цього, за посередництвом: Галини Скорецької, Лідії Ганас, Марти Яцушко, Романа Рогожі, Романа Алисьневича та безпосередньо до канцелярії КПС від поодиноких осіб вплинули такі пожертви:

\$200.00 — Родина Ганкевичів (Канада);

\$100.00 — Люба, Богдан і Стефан Мармаші, Родина Сомнало з Йонкерсу;

\$50.00 — Лідія і А. Вахута, д-р Михайло Прийма (Чікаго);

по \$25.00 — Роман Алисьневич, Володимир Гойдиш, Борис Нєкіш, Володимир Корнага, Михайло і Люба Пежанські, Роман Рогожа;

по \$20.00 — Олег Мачай, Юрій Савицький, Дарія і Альберт Франкени, "Ті, що греблі рвуть" — Марія Храплива;

\$15.00 — Ірина Гладна;

по \$10.00 — Оксана Бачинська, Лідія Ганас, Дора Горбачевська, Слава Гун, Ганна Коренець, Ірина Кравців, Андрій Ластовецький, Марія Масюк, Ірина Пік, Нуся Сатурська, Ліля Шавяк.

Разом: \$865.00

Усього разом \$1590.00, з чого на пресовий фонд "Юнак" приділено \$740.00, на Фонд Дрота — \$70.00 і на вишкіл юнацьких виховників — \$740.00.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА МОГИЛУ

бл. п. АННИ КОСАЧЕВИЧ

Матері нашої курінної — подруги Софійки Косачевич — на Залізний Фонд пластових видань слав ХХ Курінь УСП-ок "Лісові Мавни" — \$25.00.

В пам'ять моєї ХРЕСНОЇ МАМИ

св. п. БОГДАННИ РОМАНКІВ

пересилаю \$25.00 на пресовий фонд "Юнак".

пл. сен. Надя Назимира-Дзьоба (Оттава, Канада)

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА СВИНУ МОГИЛУ

бл. п.

пл. сен. ІРИНИ ШУХЕВИЧ-ЛЮБЧАК

склали під час тризни \$420.00:

\$100.00 — Олександр і Ольга Смалі;

по \$50.00 — д-р Тетяна Антонович, Марта і Нестор Базарки, д-р Роман і Ольга Граби, д-р Роман і Ольга Морози;

\$30.00 — Модест і Оксана Соболти;

\$25.00 — Поля і Володимир Книші;

\$15.00 — Ганна Коренець;

по \$10.00 — Оксана Бачинська, Любомира і Теодозій Круги, Михайло і Любомира Пежанські, Ярослав Рак, Ірина Чайківська.

Разом: \$420.00, з чого \$210.00 призначено на Пластовий Видавничий Фонд і \$210.00 на Фонд Дрота.

На виховні цілі Пласту склали:

по \$100.00 — Христия Вовєдїна, д-р Роман Рак, д-р Романковський;

\$50.00 — Роман і Мотря Слоневські.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА МОГИЛУ

св. п. ІВАННИ БІЛИНСЬКОЇ

Матері нашої подруги Люби Круги — на прес-фонд "Юнана" склали — \$60.00

Ляля Ганкевич, Марійна Гельбіг, Оля Парубчан, Слава Рубель, Неля Сохан, Тася Турянська.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА МОГИЛУ

бл. п. ІВАННИ БІЛИНСЬКОЇ

Матері нашої подруги Люби КРУПИ — на прес-фонд "Юнана" складемо \$25.00.

Плем'я Пластунів "Перші Стені"

ЄДИНА В ТОРОНТІ УКРАЇНЬСЬКА COMMUNITY TRUST COMPANY LTD.

2299 Bloor Street West — Toronto, Canada M6S 4T2

Tel.: (416) 763-2291 — 766-3342

приймає вклади і ощадності, платить найвищі відсотки, дає позики особисті і мортгеджові, приймає і реєструє пенсійні плани і на нові дома (RRSP and RHOSP)

Полагоджує всі банкові операції — приймає домашні рахунки (телефони, електрика і т.п.)

Завідуює спадками і довіреннями (траст).

Управитель: Богдан Миндюк

З нагоди вечора "Юнана", що відбувся 27. 3. 1983 р., зібрано із вступів \$67.00. Станиця пересилає ці гроші на пресовий фонд "Юнана".

С Н О Б

Тарас Шипилявий,
скарбник Пластової Станиці в Сіранузах, НІ, ЗСА

Вступайте в члени забезпечено-допомогової братської установи в США і Канади

УКРАЇНСЬКОГО БРАТСЬКОГО СОЮЗУ (нолись УРС)

УБС: має 14 нляс модерного забезпечення;

- видає тижневик "Народня Воля" і англійський журнал "Форум";
- веде відпочинкову оселю, культурно-спортивний молодечий осередок "Верховина" в Глен Спей, Н. Й.;
- розділює стипендії студіюючій молоді.

440 Wyoming Ave., SCRANTON, Pa., 18503 USA

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

"САМОПОМІЧ"

І ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ

"САМОПОМІЧ"

— ВІДДІЛ у ПАССЕЙКУ —

запрошують Українське Громадянство
вступати в члени.

Години урядування: понеділки і п'ятниці

від год. 6-ої до 9-ої вечора;

середа від год. 9-ої до 12-ої перед полуднем.

- Кредитова Кооператива в Пассейку платить 7% дивіденди від ощадностей — нараховуємо чвертьрічно.
- Студентські позики — до сплати після закінчення студій.
- Позики на авто та всякі потреби домашнього вжитку.
- Безплатне для членів життєве забезпечення ощадностей до висоти \$2,000 і позичок до висоти \$10,000.
- Сертифікати за високим опроцентуванням.
- Федеральне забезпечення членських уділів до висоти \$100,000 на одного члена.

Вступайте в члени в годинах урядування
в домівці кооперативи.

229 Говп Авеню * Пассейн, Н. Дж. * Тел.: (201) 473-5965

Хто з Вас подорожує

- літаком • кораблем • поїздом • автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати безплатно потрібні інформації і поради в українському подорожному бюро

МАРКІЯНА КОГУТА

і
ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto M6H 1N2, Ont.
Telephone: 535-2135 & 535-2136

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

власниками якої є

Ірина і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto, Ontario
Tel.: EM 8-4235

Пластун Ти, юнак?

ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!

Щадити щоденно учись!

Як будеш студент,
Той долар, той цент
Тобі допоможе колись
Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ ПЛАТИМО 6%
- ЦЕРТИФІКАТИ ЗАРОБЛЯТЬ ВІД 6 1/2 до 9%

**ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ”
У ЧІКАГО**

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСУНИ і ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

**Українська
Кредитова Спілка**

Централа: 295 College St., Toronto, Ont. M5T 1S2
Tel.: 922-1402 & 922-2797

Відділ: 3635 Cawthra Road (біля Української
Католицької Церкви,
Tel.: 272-0468

Відділ: 2397 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Tel.: 762-6961

Корисні умови для вкладів і позичок. Наше завдання помагати членам в економічних справах порадами і фінансово.

Наша справа — служити членам!

**Друкерія
КИЇВ**

виконує
всі
друкарські
роботи.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні запрошення
- фірмові друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 537-5572

2466 DUNDAS St. West, TORONTO, ONT. M6P 1W9

Праця і ощадність забезпечать
Вашу майбутність!

Пластунки і Пластунки,
учні свято-миколаївських шкіл,
складайте свої ощадності у

**СВЯТО-МИКОЛАЇВСЬКИЙ
КРЕДИТОВІЙ СПІЛЦІ.**

Спілка приміщується в будинку
Вашої школи і є відкрита від
год. 10 до 1 по полудні.

4 Bellwoods Ave., Tel.: 366-4529
Toronto, Ont. M6J 2P4

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2199 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 1N2, Canada

RETURN POSTAGE GUARANTEED

Ціна \$1.50

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

“... виховання — це надавання думкам і почуванням якогось напрямку”, — каже Олександр Тисовський-Дрот. Пластова преса саме й сприяє виконанню цього завдання.

Читайте ж і **СВОЄЧАСНО** передплатуйте свої журнали!

ГОТУЙСЬ — журнал новачок і новачоків та дітей до 12 року життя;

ЮНАК — для пластового юнацтва й загалу української молоді;

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ — журнал дорослого членства Пласту, Пластприяту і загалу батьків, які цікавляться вихованням і громадськими справами.

БОРСУК

ІЖАК

КАЖАН

БОБЕР

САЙГАК

ЛИС

**КРАМНИЦЯ
ПЛАСТОВОГО ПОСТАЧАННЯ Пл. СТАНИЦІ ТОРОНТО**

Має на складі

**ОДНОСТРОЇ ДЛЯ ЧЛЕНІВ УСІХ ПЛАСТОВИХ УЛАДІВ
ХУСТКИ, ПОЯСИ, ВСІ ВІДЗНАКИ Пл. ПРОБ,
ЛЕЛІЙКИ, СВИСТКИ, КОМПАСИ, БЕРЕТКИ,
Пл. ПІДРУЧНИКИ**

2199 Bloor St. West M6S 1N2

Пл.станіцям при замовленні відзнак на суму понад \$25. — даємо 10% знижку.

Нове на полицях: гаптовані відзнаки вмілостей для УПН
відзнаки: подані на обкладинці, ціна по \$2.50, інші — \$3.00.

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

ВЕДМІДЬ

ВОВК

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ОЛЕНЬ